

SEVGİ

KASIM 2009 Sayı: 491 Fiyat: 3.5 TL

DÜNYASI

Tanıkların Ağzından
Ruhsal Olaylar

Tekrar Dünyaya Gelme
Kuran'a Aykırı mıdır?

Bedensiz Seyahatten Evrensel Gerçeklere

Aylık Kültürel ve
Siyasi Dergi

Cilt: 41 Sayı:491 Kasım 2009

Onur Başkanı:
Dr. Refet Kayserilioğlu

Sevgi Yayınları Tic.Ltd.Şti. adına
Sahibi ve Genel Yayın Müdürü:
Ayşegül Kayserilioğlu

Yazı İşleri Müdürü:
Özenç Kayserilioğlu

Yayın Kurulu:
Güngör Özyiğit
Nelda Bayraktar
Hale Ürkmezgil

Haberleşme Sorumlusu ve
Okur/Abone İlişkileri:
Kazım Erdemoğlu
0212 252 85 85
0542 676 83 47
Faks: 0212 249 18 28
P.K: 471 Beyoğlu/İstanbul

Yönetim Yeri:
Oba Sok. Silla Ap. No: 7/1
Cihangir/İstanbul

Baskı:
İnkılap Kitabevi San. Tic. A.Ş.
Çobançeşme Mah. Sanayi Cad.
Altay Sok. No:8 Yenibosna/İstanbul

Fiyatı: 3.5 TL
Yıllık Abone: 40 TL
Yurt Dışı: 50 TL

İÇİNDEKİLER

Tekrar Dünyaya Gelme
Kuran'a Aykırı mıdır? 2

Dr. Refet Kayserilioğlu

Tanıkların Ağzından
Ruhsal Olaylar 6

Ahmet Kayserilioğlu

Astral Seyahat Ortamları 14
(Bedensiz Seyahatten Evrensel Gerçeklere)

Zuhal Voigt

Viket Civre ile Söyleşi 20
Sevgi Dünyası

Tonguç'un Eğitim
Hakkındaki Düşünceleri 30

Yalçın Kaya

Kültürümüzün Temeli
(Eski Günışığının Son Saatleri) 44

Thom Hartman/Arın İnan

Sevgili Dostlar

Ülkemize olan sevgimiz ve hayranlığımız gün geçtikçe biraz daha artmalı aslında. Değişen dünyaya uyum sağlamak için, çevresindeki şartlara, kendisini bugüne kadar yöneten ve değişmekten kaçan siyasi ve bürokratik egemen çevreye rağmen, örtüsünü yırtmak, tekrar kendine güvenini kazanmak için direniyor. Değişecek elbette, çünkü her şey değişir. O günler geldiğinde dünya insanlık arenasında ülkemizin yetiştirdiği, diğerleriyle iyide ve doğrudan yarışabilecek parlaklıkta insanlarımız çok olacak. Gençlerimizin çoğunluğu kendi geçmişleriyle övünmek için sadece savaşları, vaktiyle fethedilmiş yerleri, başkalarına nasıl diz çöktürüldüğünü dile getirmeyecek. Atalarının uygarlığını objektif olarak öğrenme imkânına kavuşacaklar ve şimdiki dünyada yerlerinin ne denli önemli olduğuna daha da kani olacaklar. Kendine güvenemeyen, kendinden şüpheli, bu yüzden öfkeli, bu yüzden kendi kendini tüketen insanlarımız çok azalacak. Kendisini yönetsin diye seçtiği, maaşını cebinden vermiş olduğu vergilerle alan insanların karşısında kendini ezik ve kul gibi hisseden kimse kalmayacak. Hakkını aramak eskisi kadar zor olmayacak bu ülkede.

Bunun için bedeller ödedik, birçok değerli insan bu yolda kurban oldu ve çok zengin tecrübe birikimimiz var elimizde. Ama bir şeyler dikkatimizi başka taraflara çekerek, korkutma yolunu seçerek yapılması gerekenleri geciktirmeye çalışıyor. Ne zamana kadar...

Bu zamanları en sarsıntısız geçirmenin yolu, sevgimizin boyutunu değiştirmeden, sevgi gömleği giymişcesine bir iyilik haresi içinde, nurlu bir ışıkla çevrildiğimizi hissederek yaşamaya çalışmaktan, ilkelerimizden ayrılmaksızın ve hiçbir yanın tarafını tutmaksızın, anlayışlı ve sabırlı ve herkese karşı merhametli olmaya çalışmaktan geçiyor.

En Derin Sevgilerimizle

SEVGİ DÜNYASI

Bir ispat olarak değil de, sadece Müslüman dostlarımızı ikna etmek için şunu söyleyelim ki, tekrar dünyaya gelme Kuran'da birçok yerde söylenilmiştir. Ama Kuran'ı tefsir edenler bunu kendi anlayışlarına göre değişik manâlarda yorumlamışlardır.

Dr. Refet Kayserilioğlu

Tekrar Dünyaya Gelme Kuran'a Aykırı mıdır?

Erdem - Tekrar dünyaya geldiğinden bahsediyorsunuz. Bunun mantıki ve ilmi nedenlerini söylüyorsunuz. Sonra geçmiş hayatını hatırlayan çocuklardan ve harika çocuklardan bahsediyorsunuz. Bütün bunlar oldukça tatminkâr olmakla beraber Müslüman dostlarımın daimi itirazlarıyla karşılaşıyorum. Diyorlar ki: "Eğer tekrar tekrar dünyaya gelinseydi Kuran-ı Kerim'de bundan açıkça bahsedilirdi. Bahsedilmediğine göre bu doğru değildir ve Hintlilerin tenasüh nazariyelerinden kalma batıl bir inançtır."

Özden- Dostum, bir ilim ortaya koyduğu gerçekleri olaylarla ispatlar. Din kitaplarını şahit göstererek gerçeklerini ispata kalkan bir ilim, henüz metodik bir ilim vasfını kazanmamış demektir. Neo spiritüalizma ilmi de "reenkarnasyon" denen tekrar dünyaya gelme

gerçeğini çeşitli olaylarla, müşahedelerle ve delillerle ispatlamaktır. Bunu mecmuamızda adım adım göstermekte devam ediyoruz.

Fakat bir ispat olarak değil de sadece Müslüman dostlarımızı ikna etmek için şunu söyleyelim ki tekrar dünyaya gelme Kuran'da birçok yerde söylenilmiştir. Ama Kuran'ı tefsir edenler bunu kendi anlayışlarına göre değişik mânâlarda yorumlamışlardır.

Erdem - Madem Kuran'da tekrar dünyaya gelme söylenmiştir de neden bugüne kadar gelip geçen bunca din alimi bunu açıkça ifade etmemişlerdir. Ve neden Müslümanlıkta bu esas açıkça kabul edilmemektedir.

Özden - Kuran çeşitli seviyede insana ve çeşitli devirlere hitap eden bir kitap olduğu için bazı gerçekleri apaçık, bazılarını da az veya çok kapalı olarak

söylemiştir. Her hakikat herkese apaçık söylenebilir. Meselâ çocuklara doğumun nasıl olduğunu apaçık anlatmakta fayda değil, zarar vardır. Çünkü o henüz bu gerçeği hazmedebilecek çağda değildir. Kuran'da da bazı gerçekler ancak idrak ve bilgileri ilerleyenlerin anlayabileceği şekilde gizli söylenmiştir. Meselâ Mevlâna tekrar dünyaya gelmenin gerçek olduğunu sezen ve açıkça ifade eden Türk İslâm mütefekkirlerinden (fikir üretkenlerinden) birisi olmuştur.

Erdem - Evet ama bu anlaşılması zor bir şey değil ki neden apaçık söylenmemiştir?

Özden - Kuran'ın insanları düzeltme ve terbiye tekniği âhiretteki ceza ve mükâfat müeyyidelerine dayanır. Cehennemde olanlar "Ebediyen yanacaklar", cennette olanlar için de "Ebediyen cennette zevk ve sefa içinde

bulunacaklar" der. İnsanlar ebedi cezadan kurtulup ebedi saadete ulaşmak için doğru olmak zorunda kalırlar. Esasında öbür dünyada ıstırap çekilen ve hazların en coşkularına ulaşılan âlemler vardır ama, bunlar aynen söylenildiği gibi bedenli olarak yapılan veya hurilerle sefa sürülen âlemler değildir. Çünkü orada beden yoktur. İleri merhalelerdeki saadet de tamamen gayri maddi, manevi bir mahiyet almıştır. Kuran cennet, cehennem lâflarıyla sembolik olarak ıstırap ve saadet âlemlerini ifade etmek istemiştir.

Erdem- Yani bir cennet ve cehennem yok mudur?

Özden - Dostum, ıstırap ve saadet çekilen devreler ve yerler vardır. Fakat zamansızlığı ve mekânsızlığı kavrayamayan, madde- den başka bir gerçek tanımayan biz insanlara oradaki vicdani ve ruhi

saadet ve ıstıraplar nasıl anlatılabilirdi başka?!.. Cennet ve cehennem vardır. Fakat aynen söylenildiği gibi değildir. Belki de söylenildiğinden çok daha güzel veya çok daha dehşetlidir.

Erdem - Peki cennet ve cehennemi söylediğiniz gibi temsili (sembolik) anlamında alırsak tekrar tekrar gelip gitmeleri bunlar karşısında nasıl izah edeceğiz? Yani cehennem azapları çeken bir insan tekrar dünyaya mı gelecektir? Veya cennet saadetine ulaşan tekrar dünyaya mı inecektir?

Özden - Spatyomda (öbür dünya) dünyadaki gibi bir zaman olmadığı için bazen bir sene, bir asır kadar, bazen de ebediyetler kadar uzun gelir. Orada çekilen ıstıraplar intikam olsun diye ve sırf ceza çekmek için değildir. Hataları görmek ve onları düzeltmek, hiç değilse düzeltmeye yönelmek içindir.

Hatasını anlayan ve onu düzeltmeye niyet eden bir kim- senin tekrar dünyaya gelerek hatalardan kurtul- duğunu ilâhi nizama karşı ispat etmesi lâzımdır. Keza yap- tığı iyi hareketlerden dolayı öbür dünyada mesut neticelerle karşılaşan kimse dünyada ulaşması gereken olgunluğa henüz ulaşmamışsa noksanlarının neler olduğunu iyice göre- rek daha büyük bir düzelme azmi ve heyecanı ile dünyaya gelir. Dünya bir olgunlaş- ma ve ruhen yük- selme okulu olduğu- na göre, orada ulaşılması icap eden seviyeye gelinceye kadar dünyaya tekrar tekrar gidip geleceğiz.

Erdem - Bütün bu söylediklerinizden sonra da ben yine neden Kuran'ın bunu açıkça söylememiş olduğunu pek kavrayamadım.

Özden - Kardeşim, ruhi tekâmül, manen yükselmek nedir kavramayan, kendisinin bir ruh olduğundan dahi haberi olmayan bir kimseye: "Sen tekrar tekrar dünyaya geliyorsun" dersen, yapacağı nedir bilir misiniz? "Boş ver yahu, canımı niye sıkıntıya sokuyorum?! Bu sefer iyice bir eğleneyim de bir dahaki sefere

namaz kılınacaksa kılar, iyilik yapılacaksa yapar, yükselinecekse yükselirim!.." diyecek ve yan gelip yatacaktır. Çünkü adam sadece bedenini düşünebilmekte, bedeninin ötesindeki âlemi düşünememekte, idrak edememekte, o âlemdeki durumlarla dünyadaki davranışlarımızın bağlantılı olduğunu ancak maddi misallerle anlayabilmektedir. Bu seviyedeki insana tekrar dünyaya gelindiğini açıkça söylememekle Kuran tamamen haklıdır.

Ama biraz dikkatle inceleyince tekrar dünyaya gelindiğini gösteren bir sürü ayet vardır. Onları ne kadar yanlış yorumlara zorlamışlardır? Hayret etmemek elde değil.

Erdem - Hangileridir bu ayetler, söyler misiniz?

Özden - Müsaade ederseniz, onları size gelecek konuşmamızda söyleyeyim.

(Devamı
Gelecek Sayıda)

Medyum Orhan Ergen katalepsi haline gelmiş, başı bir sandalyeye, ayakları diğerine gelmek üzere gerilmiş ve üzerine bir şahıs oturmuş halde görülüyor. Ayakta eli yüzünde inceleyen Ahmet Kayserilioğlu, eğilmiş süjeyi kontrol eden Dr. Refet Kayserilioğlu

Tanıkların Ağzından Ruhsal Olaylar

Ahmet Kayserilioğlu, Psikolog

KATILDIĞIMIZ PARAPSİKOLOJİK DENEYLER İNANCIMIZI PEKİŞTİRDİ

Gözlem ve deneylerle yani bilimsel yöntemlerle 19. yy ın ikinci yarısından itibaren yapılan parapsikoloji denemelerinden elde edilen sonuçlar; fizik, kimya gibi doğrudan madde ile ilgili alanlarda uzmanlaşmış, Nobel Ödülü kazanmış bilgileri bile maneviyata, Tanrı'nın varlığına inandırmıştı. Zamanımıza kadar süren 160 yıllık bu bilimsel ruhsal araştırmaların önemli aşamalarını gelecek sayılarımızda sizlerle paylaşacağım. Ama önce ülkemizdeki, bazılarında bizzat bulunduğum deneylerden söz etmem sanırım daha yararlı olacak.

Tanıklık ettiğimiz parapsikolojik olaylar hepimizin manevi inançlarının pekişmesinde çok yararlar sağladı. Yaşadıklarımızı tanıkların ağzından ilk defa duyanların hayat görüşlerinde, üzerinde derin düşünceler ürettikleri takdirde, olumlu gelişmeler olacağı kuşkusuzdur.

1950'lerde, yani batılılardan 100 yıl sonra Dr. Bedri Ruhselman'ın çalışmaları ve yayınladığı kitaplarla Türkiye-mizde parapsikolojik araştırmalar sağlam bir temel üzerinde yükselme şansına kavuşmuştu. Faaliyetlerinde ona destek olan sekiz spiritüalistle 40 yıl önce söyleşiler yapmış, ilginç gözlem ve deneylerini dergimizde yayınlamıştım. Geçen sayıda, ilk söyleşimi yaptığım KBB uzmanı Prof.Dr. Sevil Akay'ın anlattıklarından

bir bölümünü sizlere aktarmıştım.

Bedri Ruhselman'ın 1950'de arkadaşlarıyla kurduğu ve birkaç yıl başkanlık yaptıktan sonra görevini ağabeyim Dr. Refet Kayserilioğlu'na (1922 - 2004) devrettiği Metapsişik Derneği; 1960 Şubatında yayımına başladığı Ruh ve Madde Dergisi ile kapalı bir kutu olmaktan çıkmış, deyim yerindeyse halka inmeyi başarmıştı. Dr. Kayserilioğlu büyük gayret ve özveriyle derginin yayınına üç yıl sürdürüp sağlam temellere oturtuktan sonra dernekten ayrılmış ve hemen Ruh Dünyası ve sonra da okumakta olduğunuz Sevgi Dünyası Dergilerini aralıksız yayınlarak; Ruhselman'dan sonra bu konunun önderi olmuştur. 3 ay sonra Şubat 2010'da onun 1960 şubatında başlatıp hiç ara vermeden üç ayrı isim altında sürdürdüğü dergicilik yaşamının 50. yılını, ruhunu şâd ederek coşkuyla hep beraber kutlayacağız.

Üç yılın sonunda Dr. Refet Kayserilioğlundan nöbeti devralan Metapsişik Derneğindeki arkadaşlarımız; Ruh ve Maddeyi aralıksız bugünlere kadar getirmelerinin yanı sıra, ruhsal konular-da çeviri ve özgün pek çok kitap yayınlarak, bir çok şehirde şubeler açarak konunun ülkemizde yayılıp benimsenmesinde çok yararlı çalışmalar yaptılar. Hizmetlerini günümüzde de aynı hızla sürdürüyorlar. Bu bağlamda en büyük katkıyı yapan kuşkusuz 30 yıl boyunca dernek başkanlığını özveriyle sürdüren rahmetli arkadaşımız Ergün Arıkdal (1936 - 1997) olmuştur.

dik eden bir ruhî celseye şahit oldum. Operatör bendim. Orhan Ergen isimli bir çocukluk arkadaşımı transa geçirmiştim. Arkadaşım yazıcı bir medyumdu.

Bu yazımda 40 yıl önceki söyleşimizde Ergün Arıkdal'ın anlattığı ruhsal denemelerin bir kısmını sizlerle paylaştıktan sonra; 1960 -1961 yıllarında dernek arkadaşlığı yaparken birlikte tanıştığımız ruhsal çalışmalardan söz edeceğim. En sonunda da yine doğrudan tanıştığım hipnoz ve ekminezi deneylerini sizlere aktaracağım.

HİÇ BİLMEDİĞİ ARAPÇA'YI ARAP HARFLERİYLE YAZMIŞTI

Ergün Arıkdal daha 7 yaşında iken ruh celsesinde bulunduğunu, bu nedenle gazete ve dergilerde ruhsal konulardaki hiçbir yazıyı kaçırmadan okumaya çalıştığını, nihayet 1956 yılında Dr. Bedri Ruhselman'ın Ruh ve Kâinat kitabını okuyarak öğrenme isteğinin tam karşılığını aldığını, vakit geçirmeden de onun kurduğu Metapsişik Derneği'ne katıldığını anlattıktan sonra; kendi operatörlüğü ile yürüttüğü ilginç bir ruhsal denemeyi şöyle anlatmıştı:

"Beni çok etkileyen ve inancımı tas-

Gözleri kapalı, elinde kalem bekliyorduk... Derken bir ruhla irtibat başladı. Fakat ne tuhaftır ve ne hayret vericidir ki, medyumumuz süratle sağdan sola doğru ve eski harflerle yazıyordu. Ne o, ne de ben bu yazıyı okumasını hiç bilmediğimizden yazılanlardan bir şey anlamamıştık. Bilenlere okutturduk. Meğer Adana'da yaşamış ve o günlerde vefat etmiş bir yaşlı fellâhın ruhuymuş bizimle temasa geçen. O yazılarda kendini ve yaşadığı yeri anlatıyordu; üstelik de Arap lisanı ile.."

"Medyum arkadaşımды. Onu çok yakından tanıyordum. Ne Arap harflerini ne de Arap lisanını hiç bilmezdi... Bir kaç sene sonra 1960 da onu Metapsişik Cemiyetine getirdim. Siz de biliyorsunuz çok müspet ve istifadeli deneyler yapılmıştı bu arkadaş üzerinde..."

Orhan Ergen'le Dr. Refet Kayserilioğlu'nun yönetiminde Taksim Sıraselvilerdeki Metapsişik Derneği merkezinde, üyelerin dışında dileyen kişilerin katıldığı aylar süren muhteşem

hipnoz deneyleri yapılmıştı 1960-1961 yıllarında. Hepsinde hazır bulunduğum bu deneyleri sizlere aktarmaya çalışacağım. Ama önce 1957 yılında ünlü Amerikalı medyum K. Milton Rhinehard'ın İstanbul'da yaptığı üç ayrı ruhsal deneyin sonuncusunu Ergün Arıkdal'dan dinleyelim. İlk ikisini de Dr. Refet Kayserilioğlu'ndan aktaracağım.

AMERİKALI MEDYUMLA İSTANBUL'DA YAPILAN ÜÇ RUHSAL DENEY

Ergün Arıkdal anlatıyor:

"Maalesef komple bir medyum olan Rhinehard'ın Cemiyet binasında, Dr. Sevil Akay'ın evinde ve Eminönü Halkevinde yaptığı üç ruhsal gösteriden sadece sonuncusunda bulunabildim. İlk ikisini de katılan arkadaşlardan bütün detaylarıyla öğrendim. Cemiyet binasında çok kati telepati ve klervoyans tecrübeleri yapılmış. Dr. Sevil Akay'ın evinde yapılan voie directe (vasıtasız ses) deneyi ise daha ilginç.

Medyum ağzına su alıyor ve dudakları flasterle yapıştırılıp imzalanıyor. Transa geçtikten sonra megafona benzeyen bir boru kimsenin eli dokunmadan havaya yükseliyor. Biraz sonra değişik seslerle kadın-erkek birçok bedensiz varlık bu borudan dinleyicilere hitap edip sorulara cevap veriyorlar. Deney sonunda yapılan kontrolde yapıştırılan flasterin ve imzaların ilk durumunu muhafaza ettiği görülüyor."

"Amerikalı medyumla eski Eminönü Halkevinde halkın huzurunda yapılan

deneyde bizzat bulundum. Gerçekten çok muhteşem olmuştu. Salonda bulunan 4-5 kişinin ölmüş akrabalarının ruhları konuşmuş, ancak kendilerinin bilebileceği ailevî sırlardan, isimlerden bahsederek kesin deliller vermişlerdi. Deliller o kadar netti ki, konuşan ruhların yakınlarından bazıları heyecandan ağlamışlardı."

Amerikalı medyumla yapılan ilk iki ruhsal gösteriyi de **Dr. Refet Kayserilioğlu'nun Ruh ve Madde** Dergisinin 11. sayısındaki yazısından sadeleştirerek özetliyorum.

"1957 yılının Kasım ayı ortalarında ünlü Amerikalı medyum Rhinehard Türkiye'ye geldi. İkinci gün akşamı Metapsişik Cemiyetinde bir tecrübe yapıldı. Gayet kuvvetli klervoyan medyumluk özellikleri gösterdi. Ertesi akşam bir arkadaşın evinde yapılan celsede odanın köşelerinden birine bir perde gerilip içine bir sandalye yerleştirilerek fizik celselerde kullanılan kabin haline getirildi. Sonra medyum ağzını su ile doldurdu ve ağzının üzerine geniş bir flaster yapıştırıldı. Bir arkadaş tarafından yarısı medyumun yanağına yarısı da flasterin uçlarına gelmek üzere imzalar atıldı. Bu durumda medyumun değil konuşmasına, ağzını oynatmasına bile imkân yok. Hem ağzında su var hem de ağzı oynarsa imzalarda bozulmalar olur. Celse başladıktan 5 dakika sonra medyumun kabine yerleştiği megafona benzeyen

alüminyum bir borudan kalın bir erkek sesi işitildi. Büyükçe olan odada 25 - 30 kişi vardı. Oda ufak bir ışıkla aydınlatılmıştı. Bütün hareketler açıkça görülebiliyordu. Gür erkek sesi ingilizce olarak kendisinin medyumun rehberi Dr. Kensington olduğunu söyledi ve hazır bulunanları selâmladı. Celse hakkında izahat verdi. Bu arada bazı arkadaşlara hitaplarda bulundu. Biraz sonra bir kadın sesi duyuldu. Seslerin borudan çıktığı anlaşılıyor, borunun hareketleri duyuluyor fakat perdeden dolayı görülemiyordu. Hazır bulunanlar tarafından, borunun perdenin üstüne çıkması istendi. Boru perdenin üstünde yükseldi, orada biraz sallandı. Borunun altında hiç bir destek görülüyordu. Sonra aşağıya indi. Farklı seslerle birçok ruh geldi ve konuştu. Bu arada Allan Kardec de gelerek bana hitap etti ve ülkeye bu gerçekleri duyurmam için arkadaşlarımla beraber çok çalışmamız gerektiğini söyledi. Bu çok canlı celseden sonra medyum perdenin arkasındaki iskemleden sendeleyerek kalktı. Bitkin bir hali vardı, rengi solgundu. Ağzında flaster yapışık olarak duruyordu. El işareti ile imzaların kontrolünü istedi. İncelendi, imzalarda en ufak bir bozulma yoktu. Flaster açıldı, medyum ağzında tuttuğu suyu tasa boşalttı. Bu, uzun zaman ağızda durmaktan dolayı kirlenmiş sararmış bir suydu."

"Bu hadiseye ruhların vasıtasız konuşması voie directe denmektedir. Genelde celselerde ruhlar medyumların ağzından konuşur. Fakat burada ruh medyumun ağzından ve hançeresinden doğrudan faydalanmamakta, bir borudan, bir ses kutusundan veya bir mikrofondan faydalanmaktadır..."

HERKESİN KATILABİLDİĞİ MUHTEŞEM HİPNOZ DENEYLERİ

Ergün Arıkdal'ın o Arapça yazar medyum arkadaşı Orhan Ergen'le 1960 - 1961 yıllarında Metapsişik Derneğinde Başkan Dr. Refet Kayserilioğlu'nun operatörlüğünde salı akşamları herkesin serbestçe katılabildiği aylar süren muhteşem hipnoz ve ekminezi deneylerinden hepimiz çok etkilenmiştik. Doğaldır ki, elimizin altında dergi olduğundan bu deneyleri sıcağı sıcağına okuyucularımızla da paylaşıyorduk. Deneylerin ilk aylarında dernek üyesi arkadaşımız Suat Tahsuğ derginin 7. sayısında izlenimlerini şöyle anlatmıştı. Özetleyip sadeleştirerek aktarıyorum.

"Süjemiz Orhan Ergen 24 yaşında Konya Ereğlisinde doğmuş bir hukuk fakültesi öğrencisidir. Dürüst, az konuşan, mahcup tabiatlıdır. Konuşurken bazen yüzü kızarmaktadır.

"Kendisi Dr. Refet Kayserilioğlu'nun operatörlüğünde ve hipnotik bir metot kullanılarak uyutulmuş ve daha ilk deneyde kolayca hipnoz haline geçmiştir. Deneylerin devamında bu defa manyetik metoda geçilmiş süje 2-3 dakika içinde başarıyla uyutulmuştur.

Dr. Refet Kayserilioğlu hipnoz seansında süjenin eline iğne batırırken...

Manyetik paslardan sonra süje bütün telkinleri kolayca kabul etmektedir. Bunlardan birkaç örnek:

Kendisine sol kolu uyuşturduğu telkin edilmiş ve bu kola iğne batırılmış hiçbir tepki görülmemiştir.

"Birçok deneyde sol kolunun katılaştığı telkini yapılmış kol hakikaten gerilmiş, katılaştı ve bir hayli zorlandığı halde indirilememiştir. 40-50 kişinin bulunduğu bir deneyde bütün vücudun katılaşması demek olan katalepsi haline konulmuştur. Tamamen katılaştıran vücut, ayakları ve omuzları iki ayrı iskemleye dayandırılarak bırakılmış ve üstüne 60 kg ağırlığında bir kişi oturtulduğu halde çökmemiştir.

"Kendisine yapılan değişik kişiliklere bürünme telkinlerini kuvvetle benimsemiştir. Mesela 20 Nisan 1960 günkü denemede önce kendisine mahkemede bir hâkim olduğu telkin edildi, süje kendisini derhal bir hâkim sandalyesinde zannedip Ahmet ismini verdiği hayali bir suçluyu sorgulamaya başladı. Halinden ve tavırlarından büyük bir otorite, aynı zamanda yanlış hüküm vermekten korktuğunu belli eden bir vicdan titizliği sezilmektedir... Sonra kendisine bir kumaş mağazasında tezgâhtar olduğu söylendi ve derhal önceki kişiliğini terkeden süjemiz silik, işin çokluğundan ve değişik müşterilere hizmet etmenin zorluğundan yakınan bir tezgâhtar oluverdi.

Bu türlü telkinlerde şu hususlar dikkati çekmektedir:

"Süje kendi ahlâkî inançlarını aksine telkinlere rağmen devam ettirmektedir. Mesela genç bir kızla flört edip, onunla gönül eğlendirmesi istenildiği halde o daha çok evlenmeyi düşünmektedir.

"Bu telkinlerden en enteresanı süjeye "Hamlet" rolünü oynayan bir aktör olduğu telkin edildiğinde görülmüştür. Süje aktörlüğü de unutarak doğrudan doğruya Hamletin kişiliğine bürünmüştür. Misafirlerimizden deneyimize katılan profesyonel bir aktör takınılan bu rolü fevkalâde diye nitelendirmiştir. Şurasını unutmamak lâzımdır ki, süje normal vaziyetinde fazlasıyla mahcupdur. Bir topluluk karşısında rol yapmak değil, konuşmaya bile sıkılmaktadır.

"Operatör bir kâğıt parçasını süjeye bir gül olarak koklatmış, bu kâğıt parçasını derin nefesler alarak zevkle

kokladığı gözlenmiştir. Aynı kâğıt kendisine bir dakika sonra bir amonyak şişesi olarak takdim edilmiş ve süje derhal burnunu tıkayarak yüzünü buruşturmuştur.

"Her seansın sonunda süjeye post hipnotik telkin yapılmıştır. Bu telkinlerde kendisine mesela uyandıktan 10 dakika sonra bir arkadaşından isteyeceği mendili, bir başka arkadaşına vermesi söylenmekteydi. Gerçekten de uyandıktan sonra tam kendisine söylenen dakikada, saate bakmadan istenileni yapmakta arzusuna karşı durulursa mendili istediği kişi tanımadığı biri dahi olsa, zorla almaya kalkmaktadır. Yalnız bir defasında uyandırılmadan evvel bir kadın arkadaşımızdan, razı olmadığı takdirde zorla mendilini alması telkin edilmişse de süjemiz bunu kabul etmemiş bir kadına karşı zor kullanamayacağını ancak rica edebileceğini belirtmiştir.

"Bir defa süjeye, ertesi gün saat 4'de operatörlüğü yapan Dr. Refet Kayserilioğlu'na telefon etmesi telkin edilmişti. Ertesi gün tesadüfen kendisini saat 3.30'da Florya plajında gördüm ve birkaç dakika konuştuk. Birgün önceki post hipnotik telkini unuttuğundan, arada bir sorduğum soruları dalgınlıkla cevaplandırması hayretimi çekti. Saat 4'ten evvel kendisinden ayrıldım. Sonradan haber aldığıma göre Orhan tam saat 4'te plajda telefon aramış ve Refet beye telefon etmiştir. Tesbit ettiğime göre saat 4'ten önce böyle bir şeyi düşünmüyor ancak dalgın bir halde bulunuyordu."

BABİNSKİ REFLEKSİ DENEYİ

Derin hipnoz içindeyken yapılan ekminezi deneyinde; yani telkinle süjenin geçmiş günlerine döndürülmesinde, basit bir hatırlama ile değil, aynen geçmişi tekrar yaşama ile karşılaştığımızın bilimsel bir kanıtı olan Babinski refleksi deneyi Orhan Ergen'e de uygulanmıştı. Derginin 15. sayısında o dönemde tıp öğrencisi olan Dr. Abidin Kayserilioğlu deney sonuçlarını hemen okuyucularımızla paylaşmıştı. Oradan sadeleştirerek anlatıyorum.

"Ekminezi geçmiş hayatı tekrar yaşamak demektir. Derin hipnoz içindeki şahsa hangi yaş telkini yapılmışsa o yaşın ruh haline bürünmekte ve o anı yaşamaktadır. Acaba bu hal yalnız bir hatırlamadan mı ibarettir? Bunun üzerinde çalışan araştırmacılar çok ilginç sonuçlarla karşılaşmışlardır.

"Biliyorsunuz refleks irade dışı yapılan vücudun bir uyarana karşı verdiği tepkidir. Örneğin ayak ayak üstüne atmış bir şahsın diz kapağının altına vurulduğu zaman ayağının ileriye doğru hareketi gibi..

"Babinski refleksinde ise ayak tabanını bir iğne ile çizdiğimizde normal insanda ayak parmakları öne ve içe doğru kıvrılır buna babinski menfi denir. Ancak felç vakalarında olduğu gibi hasta kişinin hareketini sağlayan ekstra-piramidal sinir yollarında bir hasar söz konusu ise veya bir yaşından küçük çocuklarda olduğu gibi sinir yolları tam gelişmemişse Babinski refleksi müspet olur. Böyle birinde yapılan Babinski deneyinde ayak parmakları

açılarak baş parmak geriye doğru kalkmaktadır.

"İngiliz araştırmacıları bu konuyu aydınlatmak için profesörlerin de bulunduğu bir hipnoz deneyinde Babinski refleksi kontrolü yapmışlardır. Derin hipnozdaki süje ekminezi ile 14 - 15 yaşına getirildiğinde bu refleksi Babinski menfi bulunuyor. Ekmineziye devam edilerek süje 6 aylık dönemine döndürülüyor. Bu durumda iken yapılan kontrolde ise Babinski müspet olarak bulunmuştur. Deneye katılanların hepsi hayret içinde ekminezinin hatırlama değil, tam anlamıyla o anı yaşama olduğunu söylemekten kendilerini alamamışlardır.

"Derneğimizde 1960 Temmuzunda Dr. Refet Kayserilioğlu'nun yaptığı ekminezi deneyinde İngilteredeki araştırma tekrarlandı. Sonuç aynı idi. Yani aynı şahsın Babinski refleksi 6 yaşında iken menfi, 6 aylıkken ise müspet bulunmuştur. Bu

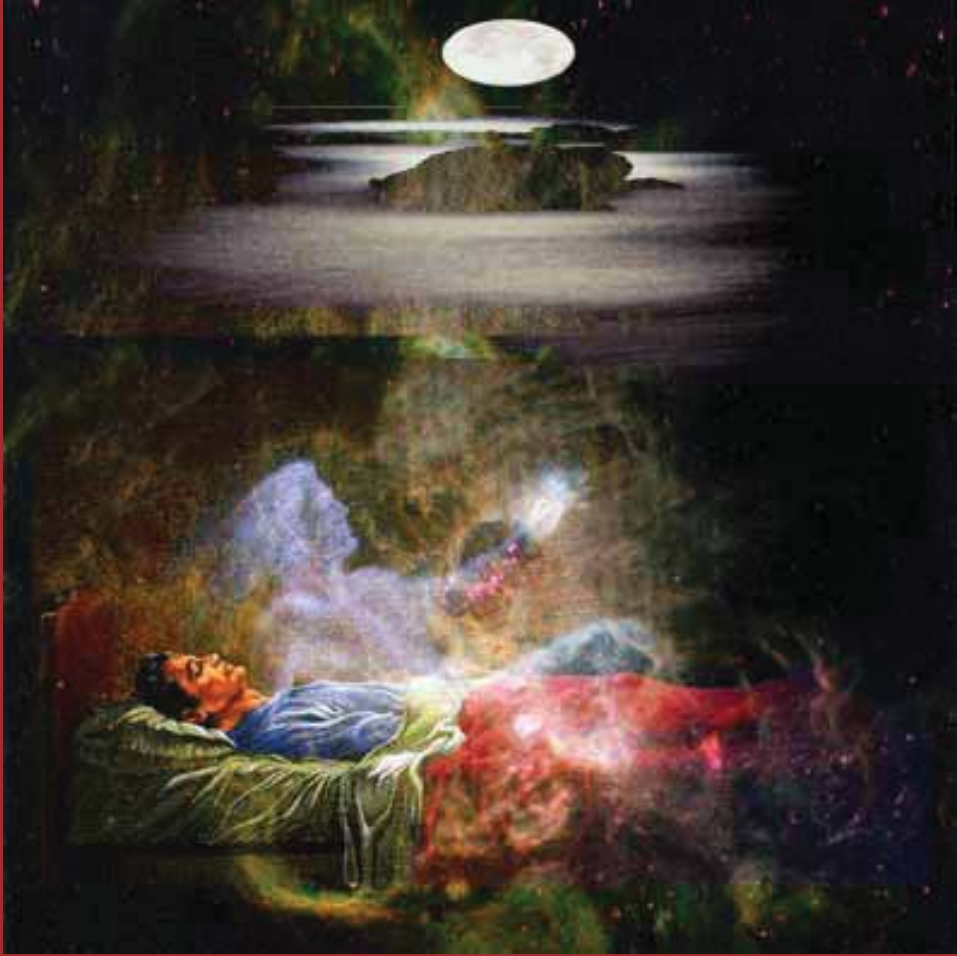
deney yapılırken süje müthiş gıdıklanıyor, deney kahkahalar arasında yapılıyordu. Deneye burada son verilmemişti. Geri götürülmeye devam edildi. Acaba doğmadan önceki zamanda yani henüz dünyaya gelmemişken refleksi ne olacaktı? Bunu şimdiye kadar kimse düşünmemiş ve yapmamıştı. Sonuç merakla bekleniyordu. Süje doğumundan önceki

zamana getirildiğinde Babinski deneyi uygulandı ve hayretle hiçbir reaksiyon vermediği görüldü. Halbuki bu esnada süje öte âlem hayatını detayları ile anlatıyordu. Deney birkaç defa tekrarlandı. Ayakta hiçbir hareket yoktu... Biraz önce 6 aylıkken kahkahalar atan ve ayağına dokundurtmak istemeyen süjede şimdi tam bir hissizlik vardı.

"Deney niçin böyle sonuçlanmıştır. Doğumundan önceki öte âlem yaşamında süjenin bedeni yoktur. Bundan dolayı hiçbir tepki vermemiştir. Bütün bu deneylerden sonra ekminezinin bir hatırlama olmayıp, telkinle götürüldüğü zamanı aynen yaşamak olduğu sonucuna varılmıştır."

Gelecek sayıda: Türk spiritüalistlerinden yaşadıkları ve tanık oldukları ilginç ruhsal olayları aktarmayı sürdüreceğiz.

A s t r a l S e y a h a t l e r

Yaşarken Bedeni Terkedip Dönmek

Bedensiz Seyahatten Evrensel Gerçeklere

Çeviren ve Derleyen: Zuhâl Voigt

Geçen sayılarımızda, Amerikalı Robert A. Monroe'nun, yaşamının ortasında birdenbire, bizzat karşı karşıya kaldığı "Beden Dışı Deneyimler" fenomeni ile yaptığı tecrübeleri ve ulaştığı sonuçları incelemeye çalışmıştık. Monroe'nun, önceleri dünya ortamında ve dünya dışı ortamlarda yaptığı astral seyahatlerin, yıllar ilerledikçe onu ve birlikte çalıştığı insanları, bilge yüksek varlıklarla temas etmeye ve onlardan dünya, insan ve yaradılış üzerine çok önemli bilgiler almaya götürdüğünü de görmüştük.

Monroe yıllar süren kendi deneyimleri ve Virginia'daki araştırma merkezinde, binlerce denekle gerçekleştirilen araştırmalar sonucunda, 1984 senesi ortalarında, "Far Journeys"(Uzak Seyahatler) adlı ikinci kitabında açıkladığı şu esaslara varır:

Uykumuzdaki Seyahatlerimiz ve Tüm Yaşamın Kaynağı

1. "Her insan uyku esnasında, astral seyahatler yapar. Uykuya dalmak, "zaman ve mekan" fiziki ortamını terketmekten başka bir şey değildir. Çeşitli uyku süreçleri, olaya bu açıdan bakıldığında daha kolay anlaşılabilir. "Delta" uykusu da denilen "Derin Uyku" aşaması, bilincin bedensel gerçekten

tamamen ayrıldığı ve beden, önceden programlanmış alarm sistemleriyle, gereğinde bilinci uyarmak üzere, tamamen kendi inisiyatifıyla çalışmaya devam ettiği bir süreçtir. İnsanların çoğunluğunun, gece yaptıkları seyahatleri ertesi günü hatırlayamıyor olmaları gerçeği, bu seyahatlerin olmadığını kanıtlamaya yetecek bir delil değildir. Çok alkol alınması halinde de böyle bir hafıza kaybı yaşanabilir."

Monroe'nun vardığı neticeleri kısaca gözden geçirirsek, yıllar hatta yüzyıllar boyu çeşiti kaynaklar tarafından ifade edilmiş ve ifade edilmekte olan ana gerçeklerin, yeniden söze dökülmesinden başka birşey olmadıklarını anlayabiliriz:

Bu bilgiye göre uykumuzda, daha sonra hatırlamadığımız halde, beden dışı deneyimler yaşarız. Yaşadıklarımız bazen rüyalarımıza akseder, çoğunlukla da uyanık bilincimizin olup bitenlerden hiç haberi olmaz. Halk dilinde uyku haline "küçük ölüm" denmesi, büyük bir gerçeğin kısa ve vurucu bir anlatımıdır.

2. "Bugünkü ilim tarafından ortaya çıkarılması ve ölçülmesi gereken dinamik bir enerji türü, karbon üzerine kurulu tüm organik yaşamda mevcuttur. Bu unsur, önceden belirlenmiş biçimde doğumdan

önce bedene yerleşir ve tahminen daha aydınlanmış halde ve sadece minimum aşınma belirtileri ile, ölüm esnasında yine bedeni terkeder. Bunun insan versiyonu ve bir inek ya da bir solucan versiyonu arasındaki fark, sadece bu düzenlemenin karmaşıklığı derecesinden ibarettir."

Burada söylenen gayet açık, dünya varlıklarının hepsinin yerküre üzerinde bir beden içinde- veya bağlantısında- tezahür edebilmeleri, "ruh" veya başka isimlerle tanımladığımız bir enerji türü sayesinde mümkündür. Bu enerji esasta, hayvan ya da insan, tüm varlıklarda aynıdır. Ancak dünya ortamında tezahürün karmaşıklık derecesi ile bir fark meydana gelebilir. Bugünkü bilim bütün bunları henüz anlayıp incelemiş değildir.

Uyanık Bilincimiz ve Diğerleri

3. "İnsanın varoluşunda çok önemli saydığı ve herşeye hakim olan uyanıklık bilinci, kendisinin kullandığı veya kullanımına hazır olan çeşitli bilinç durumlarının sadece bir tanesi ve hatta diğerlerinden daha önemsiz olanıdır. Bu şimdiye kadar egemen olan bilinç bölümüne, sistematik şekilde, bir tehlike olmaksızın ve uyanık bilinci yoketmeden başka bilinç parçaları eklenebilir. Tabii bu işlem dikkatle yapılmalıdır. Bunun neticesi, şu anda egemen olan bilincin anlayışının ötesinde bir muhteşemliğe ulaşabilir ve bu yüzden en azından bazı korkuları uyandırabilir. Hatta en aşırı durumlarda, her şeyi reddetmeye götürebilir."

Demek oluyor ki, uyanık halde iken sahip olduğumuz bilincimiz, aslında kullanımımıza verilmiş olan çeşitli bilinç türlerinden yalnızca birisidir ve de en önemli olanı da değildir. Çeşitli yöntemlerle bilincimizi genişletmek ve başka bilinç sahalarını açmak mümkündür, yalnız bu dikkatli yapılması gerekli bir şeydir. Açılan bilinç sahaları, uyanık bilincin çok üzerinde olacağından, uyanık bilincin reaksiyonları korku üretmek veya reddetmek şeklinde olabilir.

Aynı Frekansta Titreşmek, Başarı ve Mutluluğun Sırrı

4. "İnsan bilinci, 2. Maddede belirtilen sistemin kendini ortaya koymasıdır. Bu bilinç, bir titreşim örneği olarak, dışarıdan gelen titreşimlere algı gösterir veya onlara etki eder. Bu yüzden belki, dış titreşimlerin daha iyi kullanılması için gerekli olan anahtar, istenen veya elzem olan belli birşeyi teşvik edebilmek için, onlara uygun titreşimler üretmek ve onlarla aynı rezonansta bulunabilmektedir."

Bilincimiz aslında bir titreşim, bir dalga örneğidir. Aslında her şey bir titreşim olduğundan, "benzer şeylerin benzerlerini çekeceği" evrensel kanununa uygun olarak, kendine benzeyen titreşimleri kendine çekecektir. Bu durum, bilek kullanılırsa, istediğimiz veya ihtiyacımız olan durumları meydana getirme konusunda büyük bir imkan haline gelebilir. Bunun en basit şekildeki ifadesi, iyi düşüncelerin iyi olayları, korkunun korkulacak durumları, sevginin sevgiyi çekmesi örnekleri gibi durumlardır

5. "İnsani ve diğer bilinç örnekleri doğal olarak bedensizdir. Bu yüzden de zaman ve mekandan bağımsızdırlar. Bedenin kısıtlamalarından kurtulduklarında, tamamen enerji esası olarak daha sonraki ortamlara geçerler. Bu gerçeği, ne inanç sistemleri, ne kendini aldatmalar, ne de zaman ve mekan içindeyken yapılanlar veya düşünülenler değiştirebilir. Kısacası, bedenden ayrıldıktan sonra, hoşumuza gitsin veya gitmesin, var olmaya ve faaliyette bulunmaya devam edilecektir. Kimse için durmak yoktur, en kötüler için bile. "

Burada anlatılan da, yine en açık ifadeyiyle, yaşarken neye inanmış ve ne şekilde düşünmüş olursak olalım, bedenimizi terkettikten sonra, başka bir boyutta var olmaya ve faaliyette bulunmaya devam edeceğimiz gerçeğidir.

Üçüncü Beden ve "Dost" la karşılaşma

Robert A. Monroe, ilerleyen denemeleri sırasında, dünya frekansına yakın bölgelerden uzaklaşarak, daha ileri varlıkların bulunduğu bölgelere gittikçe, bu yerlere gidebilmek için astral bedenini de terkederek, daha da subtil olan başka bir bedene geçtiğini farkeder. Hatta bu bedenin belli bir şekli bile mevcut değildir. Edindiği bilgiler genişledikçe de, heyecanlı bir astral seyahat olarak başlayan serüveninin, aslında çok önceden planlanmış bir hayat planı olup olmadığını, kendi kendine yaptığını zannettiği şeylerin aslında yüksek seviyeli varlıklar tarafından yönetilip

yönetilmediğini sormaya başlar kendisine. Nihayet bu sorulara bir cevap almaya karar verir ve araştırma laboratuvarında kendileriyle temasa geçen yüksek varlıkları, astral halde ziyaret etmeyi düşünür. Kendilerine "Inspes" (Intelligente Spezies/zeki tür) adını verdiği bu varlıklardan biriyle astral olarak ilk karşılaşmasını şöyle anlatıyor:

"Inspes'in yaydığı şuaları yeterince tanıdığımı düşünüyorum ve buna konstrantrte olarak onları bulacağıma inanıyordum. Gece iyi bir uyku uyuduktan sonra, alıştırılmalarını yaparak gevşedim, ikinci bedenle vücudumdan ayrıldıktan sonra onu da bıraktım ve gerçekten Inspes'in sinyalini almaya başladım. "

Bundan sonra Monroe, dünya çevresindeki bölgeleri aşarak daha ilerilere gider ama sonuçta başıyla, görmediği bir engele çarpar ve korkarak durmak zorunda kalır. Tam önünde, çok parlak bir ışık belirmiştir. Önce yumurta biçiminde olan ışık daha sonra devasa bir insan görüntüsünü alır. Ama o kadar parlaktır ki, Monroe büyük bir sıcaklık hisseder, ona bakamaz ve geriye kaçır. Bunları düşündüğü anda varlık, ışığı ve sıcaklığı azaltır.

"Böyle daha mı iyi?"

"İyi demek az olur. Biraz daha devam etseydi, erimiş olacaktım."

"Başınızı çarptınız?"

"Zannederim öyle, başım öndeydi ve ben..."

"Önemli bir şey değil, zaten sert bir başınız var Mr. Monroe."

"Bu beni şaşırttı ama. Tanrı'nın bu

kadar şakacı olduğunu da bilmiyordum. Hele bana Mr. Monroe demesi? Neredeyse elimi uzatacağım tokalaşmak için ama.."

(Monroe görüldüğü gibi bütün bunları sadece düşünmekte ama düşüncelerine derhal karşılık almakta. Konuşma telepatik yoldan gerçekleşmekte/Yazarın notu)

"Daha uygun yollar var bunun için."

"Şimdi gitgide bocalıyorum. Ne olduğunu anlamaya çalışıyorum.."

"Şu andaki haliniz, sizin ilim adamlarınızın "duran bir dalga" dediklerine benziyor. İki yüksek enerjinin birbirini karşılıklı etkileyerek sıfır noktasına erişmeleri gibi. Ama bu yine de sıfır değildir, çünkü enerji sıfırlanamaz, ancak başka dinamik bir şekle dönüşür."

"Galiba anlıyorum. Ama bu yine de benim nerede bulunduğumu açıklamıyor. Acaba şöyle sorsaydım .."

"Nerede" kavramı nisbi bir kavramdır. Sizin için yapılabilecek en mantıklı açıklama, şu anda, çok uzaklarda, bizim gerçeğimize açılan kapının önünde bulunuyor olmanız. Bir dönüm noktası yani. Konsantre olduğunuz şifre sizi buralara getirdi."

"Şimdi anlıyorum. Siz bütün bu meselelerin bir parçasıydınız. Benim yaşadıklarımı, dışarıdan gelen bir enerjinin yönettiği ve bana hep yardım edildiği hakkındaki algılarım doğru demek ki?"

"Şu andaki, bireyselliğe karşı duyduğunuz gereksinme yüzünden, bunun cevabı "evet"tir."

"Peki bu ne zamandan beri böyleydi?"

Ben ancak yakında farkına vardım. Astral seyahatlerimin başlangıcına kadar takibettim her şeyi. Siz her zaman mı..."

"Zamanı geldiğinde bu gerçeği öğreneceksiniz."

"Herhalde diğerleriyle de temastaydınız?"

"Pek çoklarıyla, çeşitli şekillerde. Pek azyyla, şimdi sizinle olduğu gibi."

"Daha fazlasını öğrenemeyeceğimi biliyorum ama yine de sormam gerek, siz..."

"Biz çok sayıdayız, birçoklarımızı tanıyorsunuz."

"Umarım sizin için yaptığım tanımlama "Inspes" sizin için uygundur, şu anda bana pek doğru gelmiyor.."

"Şu an için işlevini yerine getiriyor."

"Acaba siz araştırma merkezinde karşılaştıklarımızdan mısınız diye düşünüyorum.."

"Birkaç defa oradaydık, ama hepimiz değil."

"O kadar çok sorum var ki.. Hangisini sorsam?.. Siz yoksa Tanrı mısınız?"

"Biz yaratıldık ve biz de yaratırız, aynen sizin gibi. Yaratana ve yaratılan bir (aynı) ise, siz de kendi yarattığınız şeyler için Tanrı'sınız."

Monroe bu karşılaşmada çok heyecanlı olduğu halde başka sorular da sorar ve cevaplarını almaya çalışır. Yaratılışın başlangıcı hakkındaki bir sorusunu, parlak varlık şöyle cevaplar:

"Sizi ve şu anda insanlık macerası içindekileri biz yaratmadık. Onlar ve biz, zaman ve mekan içindeki insanlığın dünya planından önce de vardık. İnsanlık tecrübesi, onların mevcut seviyelerine

sadece bir tamamlama olmaktadır. Ama önemli bir tamamlamadır."

"İnsan olmakta bu kadar önemli olan nedir ki?"

"Siz bunu nasıl tesbit edebilirsiniz? Denizdeki bir damla, onu sahile taşıyan dalgayı anlayamaz."

"Bir dakika! Bu çok insani bir benzetme. Belki siz aslında yükselmiş insanlarsınız sadece.."

"Bazılarımız insanlık süresini bitirdiler. Ben bu az sayıdakilerden biri olarak seçildim."

Monroe bu üstün varlıkların sayısını öğrenmek istediğinde şu cevabı alır:

"Biz bütünün parçalarını saymıyoruz. Bu gerekli değil."

"Eğer bütünün çok parçaları varsa, öğrenmek için başka imkânlar da bulunmalı. İnsani sistemin, yerkürenin dışında.."

"Hiçbiri, tam olarak, sizlerin insan şeklinde maddi yerkürede bulduklarınız gibi değildir. Sizin maddi evren olarak tanıdığımız yerde, bilinç geliştirmek için başka birçok merkezler ve sizin tabiri-nizle okullar vardır."

"Ve bahse girerim, siz bütün bunlarda da yer alıyorsunuz?"

"Bahsi kazandınız Mr. Monroe."

"İş beklediğimden daha başka bir yüz kazanıyor. Korku ve tereddütlerim silindi. Onun yerine müthiş bir güven, anlama, büyük bir saygıyla dolu eski ve derin bir dostluk hissi duyuyorum. Aslında insanın melekler hakkındaki tasavvurlarına uygun değil bunlar, şayet onlardan biri iseniz."

"Eğer isterseniz, hemen bir çift kanat

çıkartabiliriz sırtımızda."

"Yok yok, kanat istemez. Başınızda hale de. Aslında baktığımda bunu görür gibiyim ama... Belki de... sadece "dost" desek?"

"Evet, en azından şu anda, bu kavram yeterli."

Robert A. Monroe, uzun yıllar süren, yer yer çok zahmetli yolculuğunun nedenlerini, sonunda nihayet anlamış gibidir. Birden ortaya çıkan beden dışına çıkabilme yeteneği ve bunun sonucu yapmış olduğu tecrübeleri günümüzün anlayışına uygun biçimde ve bilimsel olarak araştırarak, kitaplar halinde herkesin anlayışına ve kullanımına sunmuş olması, aslında önceden zannettiği gibi kendi eseri veya tesadüfi olmayıp, dünyamız ve insanların gidişatıyla yakından ilgili yüksek varlıkların plan ve denetimi altında gerçekleşmiştir. Üstlendiği ve titizlikle yaptığı bu görevi ile neticede milyonlarca insanın dikkatini, madde dışındaki gerçeklere çekmiş, dünyanın belki de bu zamanlarda geçirecek olduğu yepyeni bir dönemde önemli bir rol oynamıştır.

Monroe daha sonra da, bu varlıklarla temasını sürdürür ve daha geniş bir bakış açısı altında topladığı bilgileri üçüncü kitabı olan "Ultimate Journey" adlı eserinde bir araya toplar.

Gelecek sayımızda, Robert A. Monroe'nun "Beden Dışı Seyahatler" konusunda kendisine en sık sorulan sorulara verdiği aydınlatıcı cevaplar ve yine kendisinin önerdiği, astral seyahatleri hazırlayan alıştırma ile ilgileneceğiz.

Alıntılar: Far Journeys

(Der Zweite Körper) Robert A. Monroe

Yoga Eğitmeni *Viket Civre* ile Söyleşi

Sağlıklı ve Dinç Bir Beden, Huzur ve Gerçek Mutluluğun Yolu: YOGA

Sevgi Dünyası - Sevgili Viket, Yoga eğitmeni olduğunuzu öğrendik, bize biraz Yoga'dan bahsedebilir misiniz? Yoga nedir?

Viket Civre - Öncelikle Sevgi Dünyası dergisine, dergiyi yayına hazırlayanlara ve tüm okurlara yogaya gösterdikleri ilgi için ve bu paylaşıma vesile oldukları için teşekkür ediyorum.

Yoga spirituel bir ilim, bilgi kaynağıdır. Yoga doğru yaşama ilmidir ve insanoğluna günlük hayatında uygulaması için verilmiştir. Yoga, insanın bütün yönlerini; bedensel, zihinsel, duygusal, sinirsel, psikolojik, enerjetik ve spirituel yönlerini olumlu bir şekilde etkileyen tekniklerden oluşan bir evrensel gelişim sistemidir.

Yoga kelime anlamı olarak “birleşmek” demektir. Spiritüel anlamda bu bireysel bilinç ile Evrensel Bilincin birleşmesi demektir. Fiziki boyutta Yoga bedeni, zihni ve duyguları dengelemek ve uyuma sokmak için bir vasıta. Bu denge ve uyum nefes, biyoenerji, vücut ve zihin çalışmaları sırasında, Yüce Gerçek'le birleşmeden önce elde edilmelidir.

Yoga hayatın bütün yönlerini kapsar. Yoga teknikleri beden, zihin ve enerji sistemini temizleyerek meditasyonun daha gelişmiş aşamaları ve kozmik bilincin algılanması için temel hazırlar.

Orijinal Yoga Sistemi beden, zihin ve duyguların insanoğlunun gelişmesi, aydınlanması ve yükselmesi için nasıl

kullanılabileceğini öğretir. Evrensel gelişim sistemi olan Yoga insanın en dış boyutunu, fiziki bedeni etkilemekten başlar. Fiziksel düzeyde dengesizlik yaşandığında organlar, adaleler ve sinirler artık uyumlu çalışmaz, aksine birbirine karşı çıkarlar. Yoga sisteminin amaçlarından biri bedenın farklı fonksiyonlarını öylesine mükemmel bir şekilde ayarlamaktır ki, tamamı tüm bedenın yararına çalışsın. Daha sonra Yoga fiziki düzeyden zihinsel ve duygusal düzeye ilerlemektedir.

Yoga teknikleri o kadar kapsamlıdır ki birey istek, amaç, ve gereksinimlerine göre belli Yoga tekniklerini uygulayarak hedefine ulaşabilir. Yoga sayesinde birey maddi dünyadaki mutlu yaşamını sürdürerek de maddi enerji köleliğinden kurtulabilir. İlk aşamada birey beden ve zihnin sınırı ve potansiyellerini öğrenir. Sonra bilinç genişler ve enerji serbest bırakılır. Daha sonra birey kişisel sınırlarını aşarak Yüce Gerçeği yaşamaya başlar. Yoga insanlara kendi yolunu bulup Gerçek Öz'le bağlantı kurması için araç olmaktadır. Gerçek Öz'le bu bağlantı sayesinde insanlar çağımızda zor bulunan uyum, şefkat ve huzura ulaşabilirler.

Sevgi Dünyası - Bize biraz da Yoga'nın tarihçesinden ve felsefesinden bahsedebilir misiniz?

Viket Civre - Maddi enerji ruhi enerjinin somutlaşmış formudur. Ruhi enerji maddi enerjinin temelidir. Maddi evren ruhi evrenin yansımasıdır. Ruhi evren ebedidir, maddi evrenin ise yenilenmeye ihtiyacı vardır. Bu nedenle maddi evren doğum ve ölüm devirlerinden geçmek zorundadır. Bu devirler ebediyen tekrarlanmaktadır. Evrenin her doğuş devrinde gezegenler ve galaksiler yeniden tezahür etmekte ve gereken hayati dengeler

Viket Civre:

1968 yılında İstanbul'da doğdu. Saint Benoit Fransız Lisesi'nden sonra İ.T.Ü İşletme Mühendisliği bölümü tamamladı. Belçika'da finans konusunda yüksek lisansını tamamladıktan sonra 4 yıl Oyak - Renault A.Ş ve 9 yıl Philip Morris SA A.Ş.'de görev aldı.

2002 yılında Paramahansa Yogaçarya Maha Yogi Akif Manaf ile yoga çalışmalarına başladı ve 2002 – 2006 yılları arasında çalışmalara düzenli olarak katıldı. Meditasyon Derneği'nin meditasyon çalışmalarına, Yüksek Bilinç Derneği'nin derslerine ve Vipassana meditasyonu çalışmalarına katıldı, temel EFT (Duygusal Arınma Tekniği) eğitimi, Reiki masterlığı ve Milton Erickson College'in (Kanada) yaşam koçluğu eğitimini aldı. Hindistan'da çeşitli meditasyon ve seminerlere katıldı.

2006'da Bodrum'a taşındı. 2007 yılında VYASA sertifikasını aldı. Bodrum'da Dedeman, Fuga, The Marmara otellerinde katılımcıların ihtiyacına göre değişen dillerde (Türkçe, İngilizce ve Fransızca) dersler verdi ve vermektedir. Bodrum'da yaşamakta ve orijinal yoga sistemi ile deneyimlediği faydaları paylaşmak niyeti ile derslerine devam etmektedir.

*Viket Civre Cep : 0533 643 96 86
www.yogaacademybodrum.com
www.yogaakademi.com
info@yogaacademybodrum.com*

kurulduktan sonra zeki canlı varlıklar gezegenlere indirilmektedir. En yüksek gezegen sisteminden diğerlerine evrensel bilgiler aktarılmaktadır. Bu bilgiler evrensel bilgi kaynağından gelmekte olup, kusursuzdur. Bu bilgilerin başında Yoga İlmi gelmektedir. Bu ilim zeki canlı varlıkların ruhsal huzur, zihinsel kontrol ve fiziksel sağlık kazanıp mükemmelliğin zirvesine ulaşmasına yardım etmektedir. Yoga Sistemi derin felsefe ve detaylı uygulama tekniklerine dayanmaktadır. Bu teknikler sayesinde birey maddeyi inceleyip kontrol altına alarak ruhu tecrübeden geçirmektedir. Haz ve acı, iyi ve kötü, zafer ve yenilgi, sevgi ve nefret, ebedi ve geçici gibi ikilikler insanı artık rahatsız etmemektedir. İnsan kendisiyle, başkalarıyla ve doğayla uyum, barış ve huzur içinde yaşamaktadır.

Evrenin başlangıcında verilen bilgiler dilden dile tüm gezegen sistemlerine yayılmıştır. Gezegenlerde bulunan zeki canlı varlıkların idrak etme kapasitesine göre Yoga bilgilerinin hacim ve içeriği farklıdır. Dünya gezegeninin ilk uygarlığında kitaplara ihtiyaç duyulmamıştır, çünkü o dönemlerde insanların hafızası o kadar güçlü olmuştur ki, bir kere duyduklarını hiçbir zaman unutmamışlardır. Yoga bilimi ağızdan nakil yoluyla üstün öğrencilere geçmiştir. Gezegenimizin farklı kıtalarında elde edilen bazı kalıntıların üzerinde kazanmış Yoga duruşları tespit edilmiştir. Yoga yöntemleri eski Babil, Çin, Mısır, Roma, Sufizm, İskandinav, Hinduizm ve Kızılderililer gibi birçok kadim kültürlerde bulunmaktadır.

İnsanoğlunun hafızası zayıfladıkça, bilgilerin yazılı şekilde bulundurulması gerekliliği ortaya çıkmıştır. Günümüzden tahminen 5-6 bin yıl kadar önce ilk kitaplar kaleme alınmıştır. Bu kitaplar Sanskrit dilinde yazılmıştır. Veda adı ile

bilinen dört temel kitap yazılmıştır. Veda ebedi, sonsuz ve mükemmel bilgidir. Patançali Veda edebiyatında bulunan Yoga biliminin bir özetini hazırlamıştır. Yoga Sutra kitabında Patançali detaylara ineksizin Yoga Sistemi'ni anlatmıştır. Yoga Sistemi bu kitapta Aştanga, yani sekiz basamaklı yol olarak aktarılmaktadır. Aştanga kelimesi iki sözcükten ibarettir. Aşt'a 'sekiz' Anga ise 'hisse' anlamına gelir. Yoga insanı geliştirerek yükselişe ulaştırdığı için Anga sözcüğü "basamak" gibi de yorumlanabilir. Böylece Yoga Sistemi sekiz basamaklı yol olarak adlandırılmaktadır.

Sevgi Dünyası - Yoga Sistemi'nin sekiz basamağı nelerdir?

Viket Civre - Orijinal Yoga Sisteminin sekiz basamağı şunlardır:

1. Yama - Evrensel eylem kontrolü (geniş felsefi anlamıyla negatiflerden arınma) **2. Niyama** - Kişisel eylem kontrolü (geniş felsefi anlamıyla pozitifleri güçlendirme) **3. Asana** - (Duruş) Vücut çalıştırma teknikleri **4. Pranayama** - (Enerji kontrolü) Nefes ve biyoenerji teknikleri **5. Pratyahara** - (Geri çekmek) Astral, Çakra ve Kundalini teknikleri **6. Dharana** - (Odaklanma) Konsantrasyon teknikleri **7. Dhyana** - (Derin odaklanma) Meditasyon teknikleri **8. Samadhi** - (Üstün odaklanma) Süperkonsantrasyon teknikleri.

İlk dört basamak dış veya kaba basamak, dört son basamak ise iç veya ince basamak olarak adlandırılmaktadır. Sekiz basamaklı Orijinal Yoga Sisteminin amaçlarından biri bedeni, zihni ve ruhu birbiriyle uyumlu hale getirmek ve kişisel gelişimin zirvesine ulaşmaktır.

Sevgi Dünyası - Yoganın faydaları nelerdir?

Viket Civre - Yoga teknikleri kişinin bedenini, zihnini ve duygularını daha iyi kontrol edebilmesini sağlar. Kişiyi fiziksel, zihinsel, duygusal ve spiritüel boyutlarda bütünleştirir. Yoga teknikleri bireyi fiziksel ve zihinsel doğal yolla olumsuz düşüncelerden arındırır. Birey Orijinal yoga teknikleri sayesinde bedenini, zihnini ve duyguların sınırlarını aşarak bilincin en yüksek düzeylerine ulaşır ve mutluluğu deneyimler. Yoga fiziki boyutta vücudu forma sokup omurgayı güçlendirir, kasları gevşetip kuvvetlendirir, eklemleri esnetir, iç organların fonksiyonlarını düzene sokar, sindirim, solunum, boşaltım, idrar ve üreme sistemlerini canlandırır, bağışıklık sistemini güçlendirir, lenfatik sistem ve metabolizmayı canlandırır, dolaşım ve kan basıncını dengeler, dokuları canlandırır. Tüm beden canlanır, güçlenir ve organların uyumlu çalışmasını sağlar. Yoga stresi giderek artan çağımızda sağlık ve huzuru korumak için bir vasıttır. Nefes ve gevşeme teknikleri fiziksel ve zihinsel gerginliklerin atılmasına yardımcı olur.

Sevgi Dünyası - Yoga'dan kimler faydalanabilir? Neler gerekir?

Viket Civre - Yoga hiçbir yaş, cinsiyet ayrımı olmaksızın tüm insanlığa açık bir bilgi kaynağıdır. Yoga yapmak için belli bir yaşta olmak gerekmez. Yoga çalışmalarına katılmak için başlangıçta sağlıklı ve esnek olmaya da gerek yoktur. Bu özellikler yoga yaptıkça zaman içinde kendiliğinden oluşur. Yoga çalışmalarına başlamak için belki de gereken tek nitelik insan bilincinin gizli potansiyellerinin varlığını kabul etmek ve Yoga tekniklerini uygulayarak bilincin zirvesine ulaşmak isteğidir. Normal yoga sınıflarımız dışında, hamileler, çocuklar, 60 yaş üzeri için yoga çalışmalarımız olduğu gibi

çeşitli rahatsızlıklar için özel yoga terapi sınıflarımız da bulunmaktadır.

Sevgi Dünyası - Yoga ile terapilerden biraz bahseder misiniz? Yoga terapi hangi rahatsızlıklar için faydalıdır?

Viket Civre - Bedensel ve zihinsel terapi Yoga sisteminin en önemli başarılarından biridir. Astım, diyabet, tansiyon dengesizliği, kireçlenme, fitik, siyatik, depresyon, panik atak, uykusuzluk, konsantrasyon güçlüğü, migren, apne tedavisinde Yoga destekleyici tedavi olarak başarıya ulaşmıştır. Kanser tedavisinde Yoga çalışmalarının etkisi araştırılmakta ve olumlu sonuçlar alınmaktadır. Tıp bilim adamlarına göre Yoga terapisi bedenin bütün başka sistemlerini ve organlarını direkt olarak etkileyen sinir ve endokrin sistemlerinde denge sağladığı için başarılıdır.

Sevgi Dünyası - Viket Hanım, biraz da kendinizden ve yoga çalışmalarınızdan bahseder misiniz?

Viket Civre - Uzun yıllar önce bir Amerikan firmasında çalışmakta olduğum dönemde Sayın Hocam Paramahansa Yoga Grand Master Akif Manaf'ın derslerine katılarak yoga ile tanıştım. Yoğun iş temposunun stresini atmak ve bağışıklık sistemimi geliştirmek için başlamış olduğum yolculuk halen devam etmekte. Başladığım dönemden itibaren kendimde ve diğer katılımcılarda gerek fiziksel (kronik sinüzitimin ameliyatsız iyileşmesi, doğuştan yamuk olan diz kapaklarımın neden olduğu ağrıların geçmesi, bağışıklık sistemimin güçlenmesi, katılanların tansiyonlarının dengelenmesi v.bg) gerekse zihinsel gelişimleri izleme fırsatım oldu. Sekiz yıldır düzenli yoga ve Orjinal Yoga Sistemi'nin faydalarını pay-

laşmak amacıyla 3 yıldır da eğitimlik yapmaktayım. 2008 yılı Haziran'ında Sayın Hocam Paramahansa Yoga Grand Master Akif Manaf'ın kurucusu olduğu İstanbul, İzmir, Ankara, Bursa'da birçok şubesi, ayrıca Yalova, Ayvalık ve yurtdışında şubeleri bulunan Yoga Akademi'nin Bodrum şubesini açtık.

Normal yoga sınıflarımızın haricinde bel fitiği ve siyatik için, diyabet için yoga terapi programlarımız da sürmekte, çok yakında bunlara depresyon için yoga terapi programımız da eklenecek.

Günümüzde her 10 erkekten birinin ve 4 kadından birinin antidepresan kullandığı tıp otoritelerince açıklanmakta ve bunlar sadece kayıtlarda geçen rakkamları yansıtmaktadır. Yoga bu rahatsızlıkların üstesinden gelmek için evrensel metod sunmakta, duruşlar, nefes ve gevşeme teknikleri ile kişi yeniden yaşama sevincine kavuşmakta, kendini zinde, hafiflemiş ve neşeli hissetmektedir.

Sevgi Dünyası - Orijinal Yoga Sistemi dediniz. Açıklar mısınız? Yoga Akademi'de uygulanan Orijinal Yoga Sistemi'ni diğer yoga türlerinden ayıran özellikler nelerdir?

Viket Civre - Yoga Akademi'de Orijinal Yoga Sistemi uygulanmaktadır. Orijinal Yoga Sistemi sekiz basamaklı kişisel gelişim ve yükseliş yoludur. Orijinal Yoga Sistemi Maha Yoga olarak adlandırılmaktadır. Maha kelimesi 'büyük' veya 'en yüksek' demektir.

Orijinal Yoga Sistemi Veda edebiyatında açıklanmaktadır. İnsanlar tarafından bin yıllar boyu, sonradan geliştirilmiş bir teknik değildir. Bu öğreti insanlara evrenin başlangıcında verilmiştir. Orijinal Yoga Sistemi zaten kendiliğinden mükemmeldir. Orijinal şekliyle uygulandığında insan organizmasının tüm

yönlerini olumlu yönde etkiler. Orijinal Yoga Sistemi'nde hiyerarşi, herhangi bir lidere veya Tanrı'ya tapınma, ayinsel törenler, ritüeller yoktur. Orijinal Yoga Sistemi hiçbir sınıf, inanç, renk, ırk, cinsiyet ve yaş ayrımı olmayan tüm insanlığa açık olan kültürel ve spiritüel bilgi kaynağıdır.

Sevgi Dünyası - Viket Hanım, az önce yoga yapmak, beden, zihin ve enerji sistemleri üzerinde temizleyici bir etki yapar dediniz. Bedenin, zihni ve duyuları dengelemek için bir vasıta olduğunu söylediniz. Bu bağlamda yogada nefesin öneminden, doğru nefes tekniklerinden de söz edebilir misiniz?

Viket Civre - Nefes ve biyoenerji teknikleri Yoga'nın Pranayama basamağında yer alır ve bu teknikler insan hayatının biyoenerji yönünü geliştirir. Pranayama basamağıyla ilgili sorunuzu yanıtlarken şunu da belirtmeliyiz ki Yoga sisteminin sekiz basamağı birbiriyle sıkı bağlantıdadır. Nasıl ki bir ağacın kökü, gövdesi, dalları, yaprakları, kabuğu, besisuyu, çiçekleri ve meyveleri varsa ve tüm bu parçalar bir araya geldiğinde ağacı oluşturuyorsa sekiz basamak biraraya geldiğinde de Yoga sistemi oluşur. Her basamak belli özelliklere sahiptir ancak tek başına Yoga olarak adlandırılmaz. Pranayama tüm ağacı havalandıran yapraklara benzer.

Prana tüm uzaya yayılmış ve evrenin bütün boyutlarına nüfuz eden temel enerjidir. Fiziksel, zihinsel, zekasal ve cinsel enerjilerin temelinde Prana bulunmaktadır. Tüm enerji titreşimleri Prana'dan kaynaklanmaktadır. Prana her şeyi hareket ettiren güçtür.

Pranayama üç işlemin gerçekleşmesine yardım etmektedir:

1. Kendini araştırma: Solunum işlemini

araştırarak kendimizin kim olduğunu araştırmaya başlarız.

2. Kendini geliştirme: Solunum işlevlerini geliştirmeye başladığımızda kendimizi de geliştirmeye başlarız.

3. Kendini anlama: Bireysel solunumumuz ile Evrensel Solunum birleştiğinde kendimizin ölümsüz olduğunu anlarız.

Doğru solunum insanın tüm fiziksel ve zihinsel sağlığını geliştirmektedir. Yanlış solunum bedeni ve zihni olumsuz etkiler. Pranayama çalışmalarının baş amacı enerjiyi uyandırmak, bedeni ve zihni sağlıklı kılmak ve varoluşun daha ince boyutlarını algılamaktır. Pranayama teknikleri sayesinde bedendeki enerji aktifleşmekte, enerjinin miktarı artmakta ve frekansı yükselmektedir.

Eğer yeni doğmuş bebeği izlerseniz onun karnını şişirerek nefes aldığını göreceksiniz. Bu en doğru ve doğal solunumdur. Zamanla bu doğru solunum bozulmakta, insan akciğerlerini tam olarak kullanmamata ve nefesin doğal biyoritmini bozmaktadır. Bu tür yetersiz solunum sırasında akciğerlerin yalnız orta kısmı çalışmakta, kan damarları daralmakta, dolaşım yavaşlamakta, kana daha az oksijen geçmekte, beden vebeyin yeterince oksijen alamamaktadır. Oksijen açlığı sempatik sinir sistemini germektedir. Kalp atışları hızlanmakta ve düzensiz olmaktadır. Böylece beden yorgun, cansız ve bitkin olmakta ve hastalıklara karşı direnci azalmaktadır.

Yeni doğmuş bebek doğal bir refleks olarak doğru solumayı bilir. Bebek büyüyüp geliştikçe yaşam ortamı değişmekte ve bu doğal nefesi unutmaktadır ve solunum başta olmak üzere birçok rahatsızlıklar ortaya çıkmaktadır. Organizmanın hastalıklara karşı direncini arttırmak için yeniden doğru solumayı öğrenmek gereklidir. Yanlış ve yetersiz solunum

sinir sistemini ve kalbi olumsuz etkiler. Yüzeysel solunum beden hücrelerinin oksijenden mahrum olduğu ve akciğerlerin toksinlerden kurtulmadığı anlamına gelir. Böyle bir solunumda diyafram hareketsiz kaldığından böbrekler, bağırsaklar ve tüm vücut pasifleşir, kalp geriilir ve yıpranır.

İnsanın sinirsel durumu zihin ile nefes arasındaki ilişkiyi göstermektedir. Sinirlendiği zaman insanın nefesi hızlı ve düzensizdir, rahat olduğunda ise nefesi sakinidir. İnsanın sinirsel/zihinsel durumu nefese yansımaktadır. İnsan doğru ve derin nefes alırsa sinir sistemini ve zihnini iyice kontrol edebilir. Önce doğal nefes, karın, göğüs omuz nefesleri ve tam nefes teknikleri, daha sonra ritmik nefes öğrenilmelidir. Daha sonra değişik burun deliklerinden sırayla nefes alma teknikleruygulanır. Bu uygulama vücuttaki sağ ve sol enerji akımlarını dengete sokar. Bunların dışında Yoga sisteminde yüz binlerce değişik nefes teknikleri mevcuttur.

Pranayama tekniklerinin düzenli ve eksiksiz uygulanması aşağıdaki yararları sağlar:

Fiziksel Yararlar

1. Organizmanın sağlığını koruma
2. Dolaşım sistemini geliştirme
3. Kanı temizleme
4. Oksijen emme işlevini geliştirme
5. Akciğerleri ve kalbi güçlendirme
6. Alveolleri canlandırma
7. Kan basıncını düzenleme
8. Sinir sistemini düzenleme
9. Sindirim ve boşaltım sistemini sağlıklı kılma
10. Beyin hücrelerini canlandırma
11. Tedavi işlemlerini destekleme
12. Solunum rahatsızlıklarını giderme
13. Enfeksiyona direnci arttırma
14. Organizmada birikmiş toksinleri atma
15. Metabolizmayı geliştirme

16. Bağımsızlık sistemini güçlendirme

Zihinsel Yararlar

17. Gerginliği, asabiligi ve depresyonu giderme
18. Duygu ve düşünceleri sakinleştirme
19. İçsel denge geliştirme
20. Konsantrasyonu artırma
21. Zihinsel güç kazandırma
22. İçsel huzur kazandırma
23. Farkındalığı geliştirme
24. Zekayı ve irade gücünü geliştirme
25. Meditasyona hazırlama

Enerjetik yararlar

26. Enerji kanallarını temizleme
27. Enerji akımlarını güçlendirme
28. Enerji sistemini düzenleme
29. Enerji merkezlerini arındırma ve aktifleştirme
30. Evrim enerjisini uyandırma
31. Bilinci genişletme

Sevgi Dünyası - Beslenmenin beden ve zihin temizliği açısından önemi olduğunu düşünüyorum. Yoga için özel bir beslenme öneriniz veya dikkat edilmesi gereken bazı önemli hususlar var mıdır?

Viket Civre - Yoga çalışmalarının etkisini arttırmak için yiyeceklerinize dikkat etmelisiniz. Eski Yoga metinlerine göre:

“Bir kişinin yiyeceği diğeri için zehirdir”. Bir gıdanın herkes için iyi veya kötü olduğu savı doğru değildir.

Üç tür gıda mevcuttur: 1. Tamasik 2. Racasik 3. Sattvik

Tamasik gıda uyuşukluk, donukluk ve hastalığa neden olmaktadır. Racasik gıda hırs, ihtiras ve öfkeye yol açmaktadır. Sattvik gıda neşe, hafiflik, denge, aydınlık, uzun ömür ve sağlık vermektedir. Meyve, sebze, fasulye, fındık, ceviz, mercimek, nohut, soya, pirinç, ekmeğe, süt, peynir, ayran, yoğurt ve bu türlerden olan besinler Sattvik gıdadır, insana sağ-

lık ve uzun ömür sağlamaktadır. Sattvik gıda tüketirseniz Pranayama çalışmalarının etkisi artacaktır. Beslenme konusunda detaylı bilgileri “Yoga: Doğal ve Sağlıklı Beslenme” kitabında açıklayacağız.

Sattvik besin daha fazla Prana içermektedir. Ancak, bu enerjiyi almak için her lokma iyice çiğnenmelidir. Gıdadaki enerji, lokmalar iyi çiğnendiğinde, dilde bulunan enerji merkezi aracılığıyla organizmaya aktarılmaktadır. İnsan uzun süre aç kaldığında midesi kazanır ve halsizleşir. Ancak bir kap yemek yiyince hemen kendine gelir ve enerjiyle dolar. Oysa mideye inen besinin enerjiye dönüşmesi için birkaç saat gerekir. Bundan da anlaşılacağı üzere, enerji lokmaların çiğnenmesi sırasında alınmaktadır. Besinlerden daha fazla enerji almak için gıda Sattvik olmalı ve iyi çiğnenmelidir.

Pranamaya çalışmalarının etkisini arttırmak için yiyecekleriniz insan organizmasının doğasına uygun olmalıdır. İnsan organizması etobur değil otoburdur. Bu yüzden vejetaryen yiyecekleri insan için daha doğaldır. En azından kırmızı et tüketimini azaltın ya da diyetinizden tamamen çıkarın. Sabahları portakal, meyve, muz yiyin ve sıcak süt için. Yağlı, etli, ağır yemekleri öğlen saatlerinde tüketin. Karbonhidratları ve proteini karıştırmayın, yani eti makarna ve patatesle değil salatayla yiyin. Akşam sebze ve salataları tüketin. Yoga yaptığınız günlerde yalnızca vejetaryen yemekleri kullanırsanız, çalışmanızın etkisi artar.

Yemek yedikten sonra hemen Pranayama yapmayın. Yemek sonrasında en az 2-3 saat geçmelidir. Pranayama çalışmasından yarım saat sonra yemek yiyebilirsiniz. Eğer çok aç iseniz bir bardak sıcak süt veya meyve suyu içip Pranayama uygulayabilirsiniz. Beslenme ılımlı olmalıdır. Yoga ilmine göre mide-

nin yarısı gıdayla, dörtte biri suyla dol-
durulmalı ve dörtte biri boş kalmalıdır.
Bu halde sindirim çabuk ve kolaylıkla
gerçekleşir. Midenizi tıka basa doldur-
mayın. Bu sindirimi zorlaştıracak, asitlik,
gastrit, ülser ve diğer sindirim hastalık-
larına neden olacaktır. Tıka basa doldu-
rulmuş mide diyafram ve akciğerlere
baskı yaparak solunumu zorlaştırmak-
tadır. Pranayama sırasında mide boş olur-
sa, üretilen enerji sindirim için değil
beynin, zihnin ve özel yeteneklerin
gelişmesi için kullanılmaktadır

Pranayama çalışmalarının sayısız fizik-
sel, sinirsel, zihinsel, enerjetik, duygusal,
psikolojik ve sprituel yararları vardır.

Pranayama tekniklerini doğru uygulan-
ması astım, öksürük, tansiyon düzensiz-
liği, sinir ve kalp rahatsızlıklarını, hazım-
sızlık, boğaz ağrılarını, faranjit, sinüzit,
bronşit ve birçok başka solunum rahat-
sızlıklarını giderir ve önler.

İnsan hayatının süresi günlerle değil,
nefes alış verişleriyle ölçülmektedir.
Pranayama teknikleri nefes alma ve
verme işlemlerini uzatmaktadır. Aynı
süre içinde insan daha az sayıda nefes
alıp vermektedir. Böylece Pranayama
uygulandığında solunum süresi uzadığı
için yaşlanma işlemi yavaşlamaktadır.
İnsan daha uzun ömürlü olmaktadır.

Pranayama gerçek anti-aging tekniğidir.

Beslenmenin beden ve zihin temizliği
açısından önemi olduğunu düşünüyorum.
Yoga için özel bir beslenme öneriniz
veya dikkat edilmesi gereken bazı önemli
hususlar var mıdır?

Yoga tekniklerinin etkisini artırmak
için doğru beslenmek önemlidir, çünkü
besin bedeni, zihni ve duyguları etkile-
mektedir. İnsanoğlu için doğal ve sağlıklı
beslenme vejetaryen beslenme tarzıdır.
Çünkü insan organizması otobur beslen-
me prensibine sahiptir. İnsan mide/bağır-

sak yapısı,sindirim ve boşaltım sistemi,
tükürük ve mide salgıları, bağırsakların
uzunluğu ve hazım borusundaki mukoza-
nın dayanıklılığı et sindirecek şekilde
tasarlanmamıştır.

Etobur hayvanların,yedikleri etin
çürüyüp toksinler üretmeden ve fermen-
tasyon gerçekleşmeden önce hemen
atlabilmesi için kısa bağırsakları vardır.
Oysa insan organizmasının bağırsakları
çok uzundur; yaklaşık on iki metredir.
Besinin insan bedeninden geçmesi
onsekiz saat almaktadır. Vejetaryen besin
bağırsaklarda 18 saat kalsa bile toksinler
üretmez ve insan sindirim sistemi için en
iyisidir. İnsan et yediğinde bu besin
bağırsaklarda uzun süre kaldığı için
çürür, toksinler üretir ve bedeni zehirler.
Ayrıca etli besinler insan organizmasına
aykırı olduğu için boşaltım sistemini
bozar ve birey kabız olur. Bu yüzden etli
besinler bağırsaklarda daha uzun süre
kalır, bedende toksinlerin birikmesine ve
kansere neden olur. Oysa vejetaryen
besinler bağırsakların çalışmasını hız-
landırır ve besinin beden içinde on sekiz
saatten daha az süre kalır. Tüm bilimsel
araştırmalar vejetaryen besinlerin insan
organizması için en doğal ve sağlıklı
olduğunu kanıtlamaktadır.

Kırmızı et, tavuk ve yumurta gibi ağır
besinlerin sindirilmesi için ısıya ihtiyaç
vardır. Bu tür besinler kendileri fazla ısı
üretmez ve sindirim sistemini zorlar.
Ürettiklerinden daha fazla enerji tüketir
ve bedenin iç ısını düşürür. Oysa pir-
inç, arpa, buğday, mısır, patates vb. gibi
karbonhidratlar sindirilmeleri için fazla
ısı gerektirmez ve bedenin iç ısını
destekler. Bu tür gıda sindirilmesi için
tüketilen enerjiden daha fazla enerji üre-
tir ve bedeni canlandırır.

Beslenme sırasında alınan gıda sadece
vitamin ve mineraller edinmek ve tat

alma duygusunu tatmin için değildir. Her besin maddesinin içinde prana, yani yaşam enerjisi vardır. Yaşam enerjisi ,daha ince bir besin şeklidir. Bu enerji zihni ve sinir sistemini besler. Vejetaryen besinler daha çok prana içerir.

Sattvik gıda neşe, hafiflik, denge, aydınlık, uzun ömür ve sağlık vermektedir. Meyve, sebze, fasulye, fındık, ceviz, mercimek, nohut, soya, pirinç, ekme, süt, peynir, ayran, yoğurt ve bu türlerden olan besinler Sattvik gıdadır, insana sağlık ve uzun ömür sağlamaktadır. Sattvik gıda tüketirseniz Yoga çalışmalarının etkisi artacaktır.

Aşırı beslenme sindirim sistemine yük yaratır ve onu zorlayıp yıpratır. Sindirim sistemi aşırı yüklendiğinde alınan yaşam enerjisi sindirim işlemi için kullanılır ve beyin fonksiyonları beslenemez. Bu yüzden birey yorgun hisseder ve uyur. Dengeli ve hafif beslenme sayesinde beden yaşam enerjisiyle dolar canlanır.

Beslenmenin temel kuralı : Yemek için yaşamayın, yaşamak için yiyin...

Sevgi Dünyası - Zihin temizliği yönünden doğru ve pozitif düşünmeye dair görüşlerinizden yararlanabilir miyiz?

Viket Civre - Yoganın Niyama basamağındaki birinci ilke Sauça: Temizliktir. Temizlik dışsal ve içsel olmak üzere 2 seviyede gerçekleşmektedir. Bedensel temizlik önemlidir ancak beden fiziksel olarak temizliğinden çok zihnin nefret, ihtiras, öfke, şehvet, açgözlülük, aldanma, gurur gibi rahatsız edici duygulardan arındırılması önem taşımaktadır.

Sevgi ve saygı suları zihinsel kirliliği temizlemektedir. İç temizlik aydınlık ve sevinç vermektedir. Bunlar hayırseverliğe neden olarak zihinsel acıları, hüznü,

üzüntü ve umutsuzluğu yok etmektedir.

Sauça ilkesine göre: Birey sadece vücudunu değil zihnini, duygularını ve bilincini de temiz tutmalıdır. İnsan pozitif yönde düşünerek zihnini ve duygularını olumsuzluklardan arındırmalıdır. Birey negatif olayların bile pozitif yönlerini görmeli ve her zaman olumlu düşünmeyi öğrenmelidir. Eski, gerçekçi olmayan olumsuz düşünce ve algıyı biçimlerine tutunmak duru düşünmeyi zorlaştırır ve zihni dağınık hale getirir. Doğru bilgiler, olumlu düşünceler zihinsel arınmayı sağlar.

Sevgi Dünyası - Yoga ile şakra merkezlerinin de dengelendiğini biliyoruz. Bu dengenin öneminden söz eder misiniz?

Viket Civre - Orijinal Yoga Sistemi'nde verilen bilgiler arasında Çakra bilimi de bulunmaktadır. Kaynağı Yoga olan bu bilim evren kadar eskidir. Bedende bulunan "enerji merkezleri" Çakra olarak adlandırılmaktadır. Bu merkezleri geliştirmek, dengelemek ve kontrol etmek için Yoga Sistemi'nde verilen teknikler kullanılmalıdır.

Yoga teknikleri sayesinde birey enerji merkezlerini aktifleştirmekte, dengelemekte ve kontrol etmektedir. Böylece insan isteklerini, duygularını ve bilincini kontrol etmektedir. Ne var ki, Çakra çalıştırma teknikleri doğru şekilde uygulanmalıdır. Yanlış uygulama Çakra sistemini çökertmekte, duygusal, sinirsel ve zihinsel rahatsızlıklara yol açmaktadır. Çakra merkezleri aktifleştirilmeden önce Yoga teknikleri aracılığıyla onarılmalı ve içsel enerji sistemine tekrar bağlanmalıdır. Yoga teknikleri sayesinde bu süreç rahatsızlık vermeden kendiliğinden yavaş yavaş gerçekleşmektedir.

Temel düzeyde zihinsel, duygusal ve psikolojik işlevler birbirleri ile ilişkidir ve Çakra merkezleri aracılığıyla fiziksel bedene bağlanırlar. Her enerji merkezinin belirli bir rengi, enerji tipi, özellikleri, fiziksel ve duygusal işlevleri vardır.

Duygular fiziksel sağlığı etkilemektedir. Duygusal anlamda bir tıkanma, yani bir korku, kızgınlık, endişe, pişmanlık, suçluluk, eleştiri ya da kırgınlık enerji merkezlerinin tıkanmasına neden olmaktadır. Bu da fiziksel düzeyde rahatsızlıklar doğurmaktadır.

Diğer taraftan, fiziksel bedendeki değişiklikler enerji sistemini etkilemekte ve duygulara yansımaktadır. Yoga teknikleri sayesinde Çakra merkezleri arındığı, dengelendiği ve aktifleştiği durumda fiziksel dayanıklılık ve duygusal rahatlama kazanılmaktadır. Gün içinde meydana gelen olumsuz olaylar yüzünden bedende negatif enerji birikmektedir. Onun için Çakra çalıştırma ve dengeleme teknikleri gündelik olarak uygulanmalıdır.

Ayrıca olumsuz düşünce ve kompleksler enerjiiyi bloke etmekte ve gelişmeyi engellemektedir. Gündelik olarak uygulanan Çakra çalıştırma teknikleri bu tıkanmaları engellemektedir.

Çakra merkezleri belirli duygularla bağlantılıdır. Hangi duygu güçlüyse, bilinç de ilgili Çakra düzeyinde bulunmaktadır. İstekler duyguları yönlendirmektedir. Böylece enerji merkezleri isteklerin oyun alanıdır. Çakra merkezleri istekleri enerjiiyle beslemektedir. Belirli istekler belirli enerji merkezlerinden enerji almaktadır. Sıradan bir insanı istekler yönlendirmektedir. Hangi istek daha güçlüyse o Çakra daha aktiftir. Bilinç aktif olan Çakra düzeyinde bulunmak-

tadır. İnsanın düşünce, kavrama ve eylem işlemleri bilincin bulunduğu Çakra düzeyine göre gerçekleşmektedir. Bu yüzden çakra merkezlerini denetim altına almak, dengelemek, aktifleştirmek önemlidir.

Sevgi Dünyası - Viket Hanım, sohbetimizden şu neticeyi çıkarabilir miyiz? İnsan önce kendisini, dünyaya geliş maksadına uygun olarak yaşamak için ele almalı ve yoga gibi hızlandırıcı bir takım metodları da kullanarak bu yolu kısaltmalı.

Viket Civre - Dilerseniz bu sorunuzun yanıtı için evrenin tarihine bir göz atalım. Ruhî evrenden maddî evrene gelen ruhlar burada isteklerini gerçekleştirmek için maddî beden alırlar. Bedenlenmiş ruh burada birçok beden değiştirir, serüvenler yaşar. Nihayetinde , geçici maddî mutluluk ve ıstırapları defalarca tattıktan sonra maddî evrendeki yaşamdan usanır. Böylece bir gün uyanıp gerçek ruhi doğasını özlemeye başlar, yine ruhi evrene dönmek ister ve bunu gerçekleştirmek için çaba harcar. Burada Yoga bilimi ve çalışmaları ruhun maddî evrenden ruhi evrene geçmesini sağlayan dönüş biletidir. Bu yüzden maddî evren yaratıldığında orada bulunan ruhlara Yoga bilimi verilmektedir.

Yoga bilimi ve uygulamaları hem dönüş biletimizi elimize almamızı sağlar hem de süreci keyifli, neşeli hale getirir. Şunu da unutmayalım ki Sayın Hocam Paramahansa Yogaçarya Maha Yogi Akif Manaf'ın belirttiği üzere: Birey Yoga tekniklerini uygularken hedefe değil sürece odaklanmalıdır.

Sevgili Sevgi Dünyası Dergisi okuyucuları ve yayıncılarına teşekkür ediyorum. Sevgiyle Kalın.

CUMHURİYETİN İLK YILLARINDA EĞİTİM - X

Tonguç'un Eğitim Konusundaki Düşünceleri

Yalçın Kaya

İlköğretim üstüne yazılmış ciltlerle kitapları, dergilerde yazıları ve de büyük bir uygulaması olan Tonguç'un eğitim-bilimsel görüşlerini kısa bir metin içine sığdırmak kolay değildir. Tonguç'un eğitim-bilimsel düşünceleri; İş ve Meslek Terbiyesi

(1933), Köyde Eğitim (1938), Canlandırılacak Köy (1939), İlköğretim Kavramı (1946), Öğretim Ansiklopedisi (1952) adlı yapıtlarında belirgin olarak okuyucunun önüne serilir. O, bir eğitim-bilimsel modelin bir kalıp gibi, hiç değiştir-

ilmeksizin alınmasının doğru olmadığını savunur. Tonguç'un yönünü saptadığı erekte okul, merkezi bir rol oynar. Okul halkın yaşamı için gerekli bellibaşlı değişiklikleri göstermeli ve her şeyden önce bir yarar getirmelidir. Eğer bunu yapamıyorsa boş bir bina olmaktan öteye gidemiyor demektir. Onun, Widmann tarafından Türkiyenin Pestalozzi'si diye adlandırılması boşuna değildir. Tonguç, Pestalozzi'nin yapıtlarını yoğun bir biçimde incelemişti. Pestalozzi onun sadece eğitimbilimsel düşüncelerini değil, politik düşüncelerini de etkilemişti.

Tonguç'un eğitimbilimsel konulardaki düşüncelerini incelemeye geçmeden önce onun iş, emek, el ve bilgi konusundaki genel felsefi yapısına göz atmak gereklidir. İsmail Hakkı Tonguç'a göre insanı öteki varlıklardan ayıran ayakta durabilmesi ve elini kullanabilmesidir. El, doğanın insana verdiği en kullanışlı araçtır. Alman filozofu Immanuel Kant da aynı savı ileri sürerdi: El, insan beyninin dışarıya bir uzantısıdır. Uygarlık, insan eliyle insan beyninin birlikte yarattığı bir sonuçtur. İnsan, eliyle beynini birlikte kullanmaya başladığı gün, uygarlığın tarihini de başlatmış olmaktadır. Tonguç, insan kavramına; bilinç üreten, ürettiği bu bilinçle maddeyi de değiştirerek, onu hem üreten, hem de yararlı kılan bir gözle bakmaktadır. Bu felsefi görüşlerle; sorumluluğunu ve yönetimini üstlendiği eğitim kurumlarının işleyişine, insan ögesinin iş ilkesinden ayrı düşünülemediğini bilerek yön vermeye çalışmıştır. O, insan eliyle insan beyni arasındaki eytişimin (diyalektiğin) eğitime temel sağladığını düşünür.

Tonguç'a göre: "Bilgilerimizin kaynağı doğadır. İnsan elini ve beynini kullanarak doğadan edindiği ve ürettiği bilgileri bilimsel bilgiye dönüştürür. Bilimsel bilgi, insan eliyle beyni arasındaki sürekli, ölçülü ilişkilerden oluşan eytişimin ürünüdür. İnsan ile doğa arasındaki ilişkinin sürekliliği, eytişimi ancak düzenli işedönük (pratik) ve bilinçli bir eğitim algısıyla gerçekleştirilebilir."

Bu felsefi görüşlerin ışığı altında Köy Enstitüleri Sistemi düşünüldü ve uygulamaya konuldu. Tüm bu yaklaşımlarla Tonguç, kitabı bilgi veren, üretime katkıda bulunmayan klasik bilgi okulları yerine iş okulu ilkesinin uygulayıcısı olacaktır.

Tonguç bir yazısında şöyle diyordu:

"Köy Enstitülerinde yetiştirilen çocuklar, skolastiğe köle olmaktan kurtarılmaya çalışılmıştır. Onların kültürleri cila şeklinde ezberlenerek benimsemiş bilgi değil, iş içinde iş vasıtasıyla öğrenilen gerçek ve öz bilgidir."

Onun eğitimbilimsel anlayışındaki iş içinde, iş aracılığıyla, iş amaçlı eğitim yöntemi Enstitülerdeki eğitimi biçimlendirmiştir. Başka eğitimciler için araç ya da yalnızca amaç olan iş; onun uygulamasında eğitimin yöntemi konumuna geçmiştir. Köy Enstitülerindeki eğitim sisteminin en önemli özelliğinin iş içinde, iş aracılığıyla, iş amaçlı bir öğretim olduğunu sıkça vurgulamaktayız. Tonguç, "eğitimin başlıbaşına bir amaç" olduğunu benimseyen gelenekçi eğitimcilerden çok, "eğitimin toplumsal bir amaç için araç" olduğunu savunan

toplumcu eğitimciler arasında sayılır. Eğitim, toplumsal değişimi, devrimsel süreçleri hızlandırmalı, yeteneklerine göre kişilerin geliştirebildikleri ve meslek-iş olanakları bulabildikleri, bilinçli, haklarını bilen bireylerin bulunduğu bir toplumu yaratmaya çalışmalıdır.

Buna karşın o, eğitimin bir üst yapı kurumu olarak toplumu kökten değiştirebilecek bir gücü olabileceğini hiçbir zaman öne sürmemiştir. Bunu en açık vurgulayan eğitimci Rauf İnan olmuştur. Viyana'da eğitim (pedagoji) öğrenimi görmüş olan İnan, 1934 yılında Tonguç'la yaptığı bir görüşmeyi şöyle anlatır:

"O güne kadar benim için de bazı bilgiler veren okul bir amaçtı. O gün görüşlerimde bir berraklık oldu. Okulun verdikleri bir amaç olmaktan çıktı, bir araç oldu."

Tonguç, yalnızca eğitim gibi bir üst yapı kurumuyla köklü altyapı değişimlerinin yapılamayacağını ama devrimleri hızlandırıcı bilinçli yurttaşlar yetiştirilebileceğini bilmektedir. Bunu da en açık biçimde köy eğitimi ile ilgili sözlerinde vurgular:

"Köy meselesi bazılarının zannettikleri gibi mihaniki bir surette köy kalkınması değil, anlamlı ve bilinçli bir biçimde, köyün içten canlandırılmasıdır. Köylü insanı öyle canlandırılmalı ve bilinçlendirilmeli ki onu, hiçbir kuvvet; yalnız kendi hesabına ve insafsızca istismar edemesin. Köy sakinlerine köle ve uşak muamelesi yapamasın. Köylüler, bilinçsiz ve bedava çalışan birer iş hayvanı haline gelmesinler, onlar da her vatandaş gibi her zaman haklarına kavuşabilsinler. Köy meselesi, köyde

eğitim problemleri de içinde olmak üzere bu demektir. Köyün canlanması; belki de köyün ıssızlaşmasına sebep olanların işlerine gelmeyecek ve hoşlarına gitmeyecektir. Bilgisiz köylülerin; düşünen, düşündüğünü söyleyen ve yazabilen insanlar haline gelmelerinden hoşlanmayanlar, bunların ayaklarına köstek vurmak isteyenler çıkacaktır. Onun için köyü canlandırma uğruna emeğini katacakların bu hakikati bilerek ve aldanmayarak çalışmaları lâzımdır."

Tonguç, toprak reformu gerçekleşmesizin yapılacak eğitim çalışmalarının yetersizliğini de vurgular: "Cumhuriyetin halletmeye mecbur olduğu en büyük iş, toprak meselesidir... Köylünün canı kadar önemli olan su mülkiyeti de mutlaka devletin el koyarak halletmesi gereken milli davalarımızdan biridir. Köylülerimizin genel hayatları ile birlikte memleketin hayatına şekil veren bu problemleri oldukları gibi kabul ederek köylüyü sadece okutmaya çalışmaktan ne kazanılabilir?"

İçinde her türlü siyasi eğilimi, sınıf gerçeğini yadsıyan aşırı sağcı politikacıları barındıran karmaşık yapıdaki bir tek parti iktidarının memuru olarak sınıfsal alt-yapı sorunları bundan daha açık yazılabilir miydi?

Tonguç, eğitim konusunda düşüncelerini Kemalizm ilkelerine bağlamaya özellikle dikkat etmiştir. Devrim yasalarına, CHP ilkelerine uymayan bir eğitim programının o günün koşullarında uygulama olanağı yoktur ve o, bunun bilincindedir. Tonguç'un hem ayakları yere sağlam basan, gerçekçi oluşunun hem de Kemalist devrim ilkelerine yürekten bağlı bir kişi olması bu

davranışına neden olmuştur denilebilir. CHP'nin o günler için yürürlüğe koyduğu ilkeler çerçevesinde eğitim sorununa çözüm bulması gerektiğinin bilincindedir.

"İlköğretimle ilgili köy ve sandık işleri kabul edilen kanunlara ve CHP programına göre yürütülmelidir. Buna aykırı iş görmek hem memleket için zararlı, hem de mümkün değildir... Türk köylüsünü efendi yerine getirmedikçe memleket ve millet yükselmez. Bu öyle lâfla olmaz. "Böyle olması arzuya şayandır" demekle de olmaz. İlimin, fenin ve asrın emrettiği vasıta ve yollarla fiilen girişmek lâzımdır."

Tonguç'un eğitim konusundaki ana düşünceleri şöyle özetlenebilir:

* Eğitim programları yapılırken ülkenin gerçeklerinden, gereksinmelerinden yola çıkılması gerekir.

* Çağdaş eğitim ilkelerini uygularken ülkenin olanaklarını da hesaba katmak gerekir.

* Uygur bir ortamda eğitim yaparak, demokratlaşmaya yol açacak bir örgütlenme yaratmak gerekir.

* Modern ilköğretimi yaratacak yeni öğretmenler yetiştirmek gerekir

* Çağdaş bir denetim örgütü kurmak gerekir.

TONGUÇ'A GÖRE İŞ EĞİTİMİ NEDİR?

Tonguç'un sözlüğünde "İş; değer elde etmek ya da değer yaratmak için gösterilen etkinliklerin tümüdür." Ona göre: "Eğitimle ilgili iş denilince oyun, spor, meşguliyet, yer, gözlem, inceleme ve araştırma ile ilgili zihni çalışma ve etkin-

likler de anlaşılmalıdır. İş okulu; öğrencilerini etkin durumda eğitsel değer taşıyan çeşitli işler vasıtasıyla onların hem bedeni, hem zihni yetilerini geliştirmek amacını güden okuldur. Bu ad, iş okulunun anlamını iyice, açıkça anlatmadığı için, bazı kimseler bu okulu sadece elle yapılan işlere önem ve değer veren bir kurum zanneder, onun hakkında pek yanlış hükümler verirler."

Tonguç iş eğitimi konusunda şunu söyler:

"Geniş anlamda iş eğitimi çağdaş eğitimidir; Ortaçağ'ı kapatan güçtür." İş eğitimi bireye, iş görme olanakları yaratarak onu, "iş içinde, iş aracılığıyla eğitime" eylemidir. Dar anlamda iş eğitiminde iş bir araçtır; amaç üretmek değil bilgi edinmektir. Geniş anlamda iş ilkesinde ise iş gene araçtır, ama, amaç öğrenmenin de ötesinde üretmektir, yapılan işten ürün almak, meslek edinmektir."

Tonguç'un tüm Enstitülerde uygulamaya, uygulatmaya çalıştığı eğitim ilkesi iş eğitimi olacaktır. Ona göre iş eğitimi temrin niteliğinde olmamalı, eğitim sırasında ekonomik değeri olan gerçek bir ürün ortaya konulmalıdır. İş eğitimine tümünden karşı olanlar bir yana, sözde yenilikçi Köy Enstitüleri karşıtı eğitimcilerin anladığı iş eğitimi ilkesi ise temrin niteliğinde olan eğitimlerdir. Enstitüler klasik bilgi okullarından farklı bambaşka birer eğitim kurumudurlar. Tonguç, bu okulların hem klasik okuldan hem de dar anlamdaki iş eğitimi uygulayan okullardan, teknikumlardan çok farklı olduğunu

anlatır. Ona göre, Enstitüler yeni bir Hayat ve İş Okulu olduğu için kitabı okulla, dar anlamdaki iş okulu taraftarları arasındaki düşünce ayrılığının ince çizgilerle meydana çıkmasını sağlamıştır.

Köy Enstitülerinde öğrencilere ne öğretilcekse -matematik gibi karatahta dersleri bile- doğal ortamı içinde, bizzat yaşantı yoluyla öğretilirdi. Tarih ve coğrafya dersleri bile inceleme gezileri yapılarak öğretildi. Başaran'ın deyimiyle Kuva-yı Milliye Ruhü, Köy Enstitüsü Ruhuna dönüşmüştü bu kurumlarda: "Bozkırı vatanlaştırma azim ve iradesi; kırk bin köyü en kısa sürede bayındırlaştırma kararı, gerçek işe dayanan vatan aşkı; geriliği, kötülüğü, bilgisizliği yenme inancı..."

Araştırmalarımda ağırlıklı olarak şu konunun altını çizmeye çalıştım: Köy Enstitülerinin tek amacı bildiğimiz anlamda öğretim değildi. Asıl amaç köylüyü bilinçlendirerek feodal yapıyı tümüyle tarihe gömmek, ekonomik kalkınma için gerekli eğitimi vermek ve toprak reformuna geçişi hızlandırmaktı. Enstitülerin eğitim dizgesini inceleyen-irdeliyen çoğu eğitimcilerin içine düştükleri şu yanılığdan da kurtulmak gerekli: "Eğitim bir toplumun üst yapı kurumu ve eğitim toplumların amacıdır. Üst yapı kurumu olan eğitimde yapılan atılımlarla devrim gerçekleştirilemez."

Oysa Köy Enstitüleri olgusuyla birebir ilişkili olan değerli eğitimci Tonguç bu düşüncede değildir. Ona göre:

"Gerek ekonomistler gerekse eğitimciler kendi alanlarının sorunları içinde birbirlerinden kopuk olarak bocalamakta olduklarından başarılı olamamışlardır. Nerde bir ilköğretim hareketi olmuşsa

orada bireyci değil toplumcu düşünen eğitimcilerin ortaya çıktıklarını görürüz... Cumhuriyet, İmparatorluk döneminde olduğu gibi sömüren-sömürülen, ezen-ezilen sınıfların bulunmadığı bir yönetim biçimidir. Bu nedenle devrim, en uygun koşulları bularak yeni insan tipleri yaratmaya mecburdur."

Köy Enstitülerinden söz edilirken, tüm sistemi göz önüne almak gerekir. Köye yarayacak her türlü elemanı yetiştirmek için kurulmuş, kendisinin de içinde bulunduğu köy ilkokulundan yukarıya doğru uzanan tüm basamakları, örgütlenme modelini, ilköğretim atılımını, köy okulları yapımını kapsayan tüm bir eğitim sistemini göz önüne almak gerekir. Bu sistemin başlangıç tarihi olarak da 1940 yılını, eşdeyişle Enstitüleri yaşama geçiren yasanın onay tarihini değil, 1936'da başlayan Eğitim Kurullarını almak gerekir.

TONGUÇ'UN KİTAPLARI

Tonguç eğitim, eğitim alanında yapıtlar vermiş bir eğitimcidir. Çoğunluğunu görevde bulunduğu sıralarda yazmış olduğu kitaplarının sayfa tutarı 5000'e yakındır. Fuat Gündüzalp'e göre eğitim üzerine en fazla yazı yazar, kitap bırakan eğitimci Tonguç'tur.

Tonguç'un yayın tarihine göre kitapları şunlardır:

- 1 - **"Elişleri Rehberi"** İstanbul Devlet Matbaası 1927, 241 sahife
- 2 - **"Muallim Almanağı"** 1928
- 3 - **"Muallim Yıllığı"** (Faik Reşit ile birlikte) İstanbul Devlet Matbaası, 1929
- 4 - **"Mürebbinin Ruhü"** (Kerschensteiner'den çeviri)

5 - **“İlk-Orta ve Muallim Mekteplerinde Resim, Elişleri ve Sanat Terbiyesi”** Ahmet Halit Kitabevi 1932

6 - **“İş ve Meslek Terbiyesi”** Ankara 1933, 2. Baskı Töb-Der 1974

7 - **“Kerschensteiner”** Ahmet Halit Kitabevi 1933

8 - **“Almanya Maarifi”** (R.Şemsettin Sire ile birlikte) İstanbul Devlet Matbaası 1934

9 - **“Köyde Eğitim”** Kültür Bakanlığı Yayını 1938, 2. Baskı Köy Enstitüleri ve Çağdaş Eğitim Vakfı 1997

10 - **“Canlandırılacak Köy”** Remzi Kitabevi 1939

11 - **“İlköğretim Kavramı”** Remzi Kitabevi 1946

12 - **“Eğitim Yolu ile Canlandırılacak Köy”** Remzi Kitabevi 1947 İkinci Baskı 1998 K.E.ve Ç.E.Vakfı

13 - **“Resim İş Dersleri”** Bir Yayınevi 1951 (O tarihte kitabın üstüne adı yazılmamış, bir komisyonca hazırlandığı yazılmıştır)

14 - **“Öğretmen Ansiklopedisi ve Pedagoji Sözlüğü”** Bir Yayınevi 1953 (Adı yazılmamıştır)

15 - **“Pestalozzi ve Devrim”** (Alfred Rufer'den Rauf İnan ve Fuat Gündüzalp ile birlikte çeviri) 1955

16 - **“Pestalozzi Çocuklar Köyü”** Doğu Matbaası 1960

17 - **“Mektuplarla Köy Enstitüsü Yılları”** Çağdaş Yayınları 1976 Derleyen Engin Tonguç

18 - **“Kitaplaşmamış Yazıları”** Cilt I K. E. ve Ç. E.Vakfı Yayını 1997

19 - **“Kitaplaşmamış Yazıları”** Cilt II K. E. ve Ç. E.Vakfı Yayını 1997

Türk eğitim tarihinde, eğitim konusunda bu denli sayıda yazılı eser bırakmış

eğitimci sayısı yok denecek kadar azdır. Ama onun en büyük eseri Köy Enstitüleri uygulamasıdır.

KÖY ENSTİTÜLERİ HAKKINDA

Dünya eğitim sistemleri içinde, Köy Enstitüleri kadar üzerinde çalışma ve tartışma yapılan bir başka eğitim kurumu her halde yoktur. Ulusal ya da uluslararası araştırmalara konu oldular; dünya eğitim ansiklopedilerine girdiler, dünyanın birçok ülkesinde örnek alındılar. Kapatılmalarının üzerinden neredeyse yarım yüzyıl bir süre geçti ama Köy Enstitüleri hâlâ tartışılıyor, acı ve hüznü veren bir özlem, direnme yaratan bir umutla anılıyor. Bunun nedeni nedir? Nasıl ve ne amaçla kuruldu? Neden kapatıldılar? Günümüz eğitiminde yerleri olabilir mi?

Köy Enstitüleri olgusunun Türkiye'de yeterince, hattâ gereğinden fazla tartışıldığını söyleyen kimseler hayli fazladır. Ben bu sava hiç katılmıyorum. Bence, Köy Enstitüleri bugün her zamankinden daha çok tartışılmalıdır. Türkiye'nin buna gereksinimi vardır. Enstitü çıkışlılar bizlere yeterince araştırma, yazılı belge, anı ve inceleme bırakmış durumdadır. Bunları inceleyip tartışmak bizlere, eğitim konusunda içine düştüğümüz sıkıntılı durumdan kurtulmanın yollarını gösterecektir. Köy Enstitüleri uygulaması, Türkiye'nin gerçek zenginliğidir; bu zenginlikten yararlanmak zorundayız.

Köy Enstitü oluşumunda yer alan müdüründen aşçısına, öğrencisinden genel müdürüne dek herkes; Anadolu insanına has o benzersiz vericiliğe, sıra dışı paylaşımcılığa, güçlü dayanışma

duygusuna ve zorluklara karşı akıl almaz bir direnme gücüne sahipti. Türklere has bu özellikler Anadolu'da yoğunlaşmış uygarlık birikimiyle birleşince, yeniliğe, öğrenmeye ve gelişmeye olağanüstü istekli bir halk çıkıyordu, Köy Enstitülüler bu halkın çocuklarıydı.

Çoğu araştırmacının üzerinde düşün birliği yaptıkları bir sava göre Enstitülerle, Atatürk Devrimi-Aydınlanması köylere kadar gidiyordu... Enstitüler kadar hiçbir kurum bu kadar ulusal, bu kadar yerli, bu kadar devrimci olamazdı. Mustafa Kemal'in devrim düşünceleri ve uygarlık ilkeleri, ilk kez oralarda bu kadar geniş ve bu kadar anlamlı yeşeriyordu...

Devrim kendi okullarını, kendi kurumlarını bulmuştu, devrimin halka ulaşmasına kıl payı kadar bir şey kalmıştı.

İlk bakışta bir okulculuk eylemi gibi görülen bu sistem, köylünün bilinçlendirilerek devlet yönetiminde sesini duyurabilme, kendini Mecliste temsil edebilme ve de ekonomik olarak canlanabilmesini amaçlayan bir eylemdi. Köy Enstitülerinin tek amacı bildiğimiz anlamda öğretim değildi. Asıl amaç köylüyü bilinçlendirerek feodal yapıyı tümüyle tarihe gömmek, ekonomik kalkınma için gerekli eğitimi vermek ve toprak reformuna geçişi hızlandırmaktı.

Köy Enstitüleri bir başka başkaldırının habercisiydi. Ortaçağ karanlığının, gericiğin, ilkel çıkarıcılığın, kişiye bağımlılığın batağında boğulan, ezilen, horlanan ve sömürülen köylümüzün ilk kez ileriye atabildiği adımdı. Anadolu halkı, üretmek özgürleşmenin şafağı'nı kendi elleriyle söküyor, aydınlığın yollarını açıyordu. Köylerin yakınında "karargâh" kuran eğitim, Türkiye'nin cahilliğe, geriliğe karşı başlattığı bir "kurtuluş"

savaşımı veriyordu. Kendi gücünü, olanaklarını, kendi insan kaynağını kullanarak, verimsiz topraklarını bayındırlaştırıyor, oralara uygarlığın bayrağını dikiyordu.

Kuva-yı Milliye, Enstitülerde yeniden canlanmış, kazmadan küreğe, motora, makineye, kitaba, kaleme sarılarak, Anadolu toprağının bereketini emen "cahillik" adlı düşmanı dört bir yandan kuşatmıştı.

Köy Enstitülerinin amacı, okur yazarlığı yaygınlaştırmak, tüm köyleri okula kavuşturmak, yeni tip öğretmen yetiştirmek gibi kısır ve kısıtlı sözcüklerle açıklanamaz. Enstitülerin amaçları kimilerinin sandığı gibi kapalı köy ekonomisini sürdürmek hiç değildi. Tarihsel koşulların sağladığı olanaklardan yararlanarak; eğitimi, emekçi-üretici halkı bilinçlendirerek sömürü düzeninin zorlayıcı, değişmeyi hızlandırıcı bir özgürleşme eylemi'ne dönüştürmekti.

"İnsan olmak, millet olmak davası"nın çözmek isteyen egemen erk ile, 20. yüzyılın en büyük eğitim uygulayıcısı kabul edilen İ.Hakkı Tonguç'un yaratıcılığının buluşması Türk köylüsünün yazgısında önemli bir düğüm noktası olmuştur. 1935'li yıllarda ülke nüfusunun % 80'ini oluşturan Türk köylüsünü Ortaçağ karanlığından çıkaracak ve Atatürk Devrimini Anadolu'nun en uç köşesine kadar götürecektir olan aydınlanma ve özgürlük kurumlarıydı Köy Enstitüleri.

21 Köy Enstitüsü kırk bin köyün çekirdeğiydi. Elektriksiz köy, susuz kır, işlenmemiş kafa kalmayacak ve Atatürk'ün özlediği çağdaş uygarlık düzeyine ulaşmış olacaktık. Marşlarında "Biz ulusal varlığın temeliyiz köküyüz/ Biz

yurdun öz sahibi efendisi köylüyüz" diye haykıran bu Anadolu çocuklarına; kendilerini bu yurdun öz sahibi sanan egemenlerin dış bilemesini doğal karşılamak gerek.

Köy Enstitülerinden günümüzde de yararlanabiliriz. Onlar; Türkiye'nin geçmişindeki, bugünü de aydınlatan, sönmeyecek ışıklar. Işıktan, yüzümüzü ışığa çevirerek değil, aydınlattığı yöne bakarak yararlanabiliriz

Niye Köy Enstitüleri? Yıllar sonra niçin yazılarla, konuşmalarla, toplantılarla o günler anılıyor. Değişen dünyada, modern dünyanın koşullarında Köy Enstitüleri gibi bir atılımı anmak neden? Bu sorunun yanıtını en özlü biçimde Uğur Mumcu vermişti: "Kuva-yı Milliye ile birlikte iki büyük halk hareketinden biri haline gelen Köy Enstitülerini savunmak, özgür ve demokrat bir yaşam arayışında olanların namus borcudur..."

Köy Enstitülerini kuranlar; köylümüzü karanlıktan, yoksulluktan kurtarmayı amaçlamış ve bunun için de uyandırıcı bir eğitim uygulamasına girişmişlerdi. Devlete en ucuz mal olacak bir eğitim sistemi planlanmıştı. Yalnızca öğretmen değil köye yararlı her tür meslekten eleman yetiştirilmesi planlanmıştı. Köy Enstitüleri, öğrencilerini okul yönetimine katarak, insan gelişimine özgürlük tanıyarak, tartışma ve eleştirme geleneği kurarak, tabana dayalı bir demokrasinin gerçek örneklerini vermişlerdir.

Köy Enstitüleri, ulusal bağımsızlık

ilkesinin ayrılmaz bir parçası olan eğitimde ve kültürde bağımsızlığın gerçek örnekleri oldular.

Kimi araştırmacılar Köy Enstitüleri ile ilgili olarak yazılmış anı biçimindeki yapıtları "bilimsel" bulmadıklarını söyleyerek bir bakıma hor görürler. Oysa, Köy Enstitülerini yaşarken ve öğretim yaptırırken görmeyen kişilerin, onlardaki demokratik eğitim havasını yakalayabilmeleri için anıların yer aldığı kitapların büyük yararı olduğu kanısındayım. Anıların yazıldığı kitaplar bu havayı, enstitü ruhunu yakayabilmek açısından önemlidir.

KÖY ENSTİTÜLERİ ÖNCESİ EĞİTİM KONUSUNDA YAKLAŞIMLAR

Köy Enstitüleri sisteminin yaşama geçirilmesinden çok daha önceleri, özellikle II. Meşrutiyet döneminde, ciddi denilebilecek ilk düşünce akımları ortaya çıkar, eğitim konusunda çeşitli öneriler ortaya konulur. Batıcılık, Türkçülük, İslâmcılık adı verilen akımlar da bu dönemin ürünleridir. Üstelik Cumhuriyet eğitimine ilerde yön verecek olan aydın kadronun da bu dönemde yetiştiği söylenebilir. Siyaset bilimcimiz Prof. Dr. Tarık Zafer Tunaya, "II. Meşrutiyet dönemi, Cumhuriyetin laboratuvarı görevini yapmıştır" derdi. Bu saptama eğitim için de geçerlidir.

Meşrutiyet döneminde, düşün ve siyaset alanına olduğu kadar eğitim alanına da en önemli etki, Türkçülük hareketinin sisteminin ortaya koyan Ziya Gökalp (1876-1924)'ten gelir. Gökalp'e göre eğitimin amacı bireyi iki çevreye uydurmaktır. Bunlardan birisi toplumsal

çevre diğeri ise doğal çevredir. Birey, içinde yaşadığı toplumsal çevreden dil, ahlâk, din, hukuk, güzel sanatlar ve ekonomi konusundaki değer yargılarını alır. Bu değer yargılarının tümüne Gökâl, ekin (hars-kültür) adını vermektedir. Ona göre bu değer yargıları bilinçli olarak üretilmemişlerdir, ağaçların kendiliğinden büyümesi gibi bu değerler toplum içinde kendiliğinden gelişmişlerdir. Toplum bunları okul dışında, babadan oğula geçirerek yaşatır, korur ve geliştirir. Gökâl bu eğitime münteşir terbiye (yaygın eğitim) adını vermektedir. Her ulusun kendine özgü bir ekini ve ona dayanan bir ulusal eğitim düzeni vardır.

Bu ekin hiçbir ulustan aynen kopya edilemez, ulusaldır, uluslararası bir karakteri yoktur. Çocuklarımız için düşüneneğimiz eğitim ulusal olmalıdır. Kişinin doğal çevreye uymasını ise gerçekliğin yargıları sağlar. Bunlar bilimlerin verdikleri değişmez sonuçlardır, bundan ötürü de uluslararasıdır ve kişinin bilinçli çalışmasıyla ortaya çıkmışlardır. Tekniğin ve uygarlığın temelinde bu gerçek yargılar yatar. Eğitimin bir amacı da uluslararası yargıları gençlere öğretmektir. Eğitimimizi düzenlerken bu ayrılığa dikkat etmeli, Batı'nın ekinini değil tekniğini ve ona dayanan uygarlığını almalyız.

Görüldüğü gibi Gökâl, toplumda değerleri koruyup yaşatan, ya da eskitip yerine yenilerini hazırlayan temel etmenleri görmediği için, onun bu temel yargılar üzerindeki üstelemesi tutucu, en azından koruyucu bir nitelik almaktadır. Bundan başka Gökâl; Batı teknolo-

jisinin gökten bir esinle inmediğinin, onun da akılcı bir düşünme sonucu ortaya çıktığının, o teknolojinin alınmasıyla, kendisi ile birlikte yeni değerler getireceğinin üzerinde durmamaktadır. Gene de onun bu görüşleri, eğitimin ulusal bir eksene oturtulması gerektiği, eğitimin toplumsal yönünü vurgulaması açısından önemli görüşlerdir.

Gökâl'e karşı çıkanlardan bir kısmı asri terbiye eşdeyişle, modern eğitim yanlıları olacaktır. Bu tür bir eğitimi savunanların başında Sadrettin Celâl (Antel) gelmektedir:

"Eğitimin amacı, Gökâl'in dediği gibi bireye değer yargılarını aşlamaksa, bunu çevre ve aile kendiliğinden yapmaktadır. Çevrenin ve ailenin eğitim üzerindeki etkisi ileri ülkelerde kurtarıcı, geri kalmış ülkelerde ise yıkıcı oluyor... Geri kalmış ülkelerde eğitimcilerin ilk işi, okulları alabildiğince çevrenin ve aile ocağının etkilerinden uzak tutmak, onlarla ilişkilerini azaltmaktır.

Değer yargılarına temel olan gelenekler ve kurumlar her zaman ussal ve kutsal esaslar değildirlen, vaktiyle bir gereksinim için kurulmuş, sonradan baskı ögesi olmuş kurumlardır. Zaman değişir ama onlar değişmezler. Eğitimin görevi fena gelenekleri yaşatmak değil onları yok etmektir."

Eğitimde bireyci görüşü ise Mustafa Satı Bey, Abdullah Cevdet, Prens Sabahattin savunurlar. Abdullah Cevdet ve Prens Sabahattin, eğitimin toplumla olan ilişkilerini göz ardı ederek Anglo-Sakson eğitim sisteminin aynen kopya edilmesini savunurlar.

Satı Bey de bireyci eğitim yandaşıdır ama herhangi bir ülkenin eğitim dizgesi-

ni tümüyle kopya etmemize karşı çıkmaktadır.

Mustafa Satı Bey (1884-1968), Müdürlüğünü yaptığı İstanbul Öğretmen Okulunu (İstanbul Dârümuallimi) kendi anlayışına göre düzenlediği için diğer bireycilerden çok daha kalıcı etkiler bırakmıştır. Onun İstanbul Erkek Öğretmen Okulu reformu, Cumhuriyet dönemine bıraktığı miras bakımından çok önemlidir. Bu okul çevresinde toplanan kadro, eğitimin kökleşmesi, öğretmen ve öğrencilerin eğitimin yönetimine katılması, eğitimde insan kişiliğinin temel alınması, deneme okulu kurulması, işbaşında eğitim, beden ve resim-elişi eğitimi gibi konularda son derece önemli bir birikim bırakmıştır. Cumhuriyet eğitimini kuranlar, ya bu öğretmen okulu çevresinde gelişmiş, ya da bu okulun öğrencisi olarak yetişmiş kişilerdir. Satı Bey'in eğitim konusundaki görüşleri şöyle özetlenebilir:

"Toplumlarda asıl olan bireylerdir; eğitimin amacı bireyin kişisel yeteneklerini ve ruhsal yetilerini (melekelerini) geliştirmektir... Okullarımız bireyin keşif ve yaratma yeteneklerini geliştirecek biçimde düzenlenmelidirler."

1910-1912 yılları arasında Maarif Nazırlığı yapan Emrullah Efendi (1858-1914) döneminde, ülkenin 70 bin öğretmene gereksinimi olduğu, bunun ancak % 1'inin var olduğu saptanır. Emrullah Efendi, Osmanlı eğitim dizgesi için Tuba Ağacı Nazariyesi dediği bir kuram önerir. Ona göre eğitim Tuba ağacı gibi olmalıdır. Eşdeyişle eğitim,

kökleri yukarda dalları aşağıda bir ağaç gibi düşünülmeli ve öyle düzenlenmelidir. Bunun için ilk-orta-lise gibi okulları şimdilik bir yana bırakmalı, işe Dârülfûnundan başlamalıyız. Eğer Dârülfûnunun eğitimi düzenlenirse diğer alt okulların eğitimi kendiliğinden düzelir. O sıralarda İstanbul Dârümuallim Mektebi Müdürü olan Satı Bey bu görüşe karşı çıkmaktadır. Satı Bey'e göre; ilkokulu, ortaokulu, lisesi yeterli olmayan bir ülkede Dârülfûnun zaten var olamaz.

Bu düşünce yapısına karşın Emrullah Efendi ilköğretimin yaygınlaştırılması ve bedelsiz olması konusuna da değinmektedir:

"Mükellefiyeti tahsiliyeden maksat memlekete mektep açmak değil, açılan mekteplere çocukların devamını temin eylemektir. Tahsili iptidaiyede mecburiyet kabul edilince, mekâtibi umumiyede bu nevi tahsilin meccaniyeti bir emri tabiidir." Günümüz Türkçesine çevirsek: (Öğretim zorunluluğundan amaç okul açmak değil açılmış okullara öğrencinin devamını sağlamaktır. İlköğretim zorunluluğu kabul edilince de tüm okullarda ilköğretimin ücretsiz olması doğal bir emirdir.)

Emrullah Efendi'nin Osmanlı eğitim dizgesinde çok önemli yer tuttuğunu eğitimci İsmail Hakkı Baltacıoğlu (1886-1978) vurgular ve şöyle der: "Ortaöğretime Avrupalı ve insani karakteri veren, çağdaş üniversite düşüncesini savunan, Türklük bilincini uyandıran odur. Ziya Gökalp de kişiliğini yarı yarıya ona borçludur."

İ.Hakkı Baltacıoğlu 15 Aralık 1913 tarihli Sabah gazetesinde yayınlanan

makalesinde ve de 1916 yılında yayınladığı Maarifte Bir Siyaset adlı kitabının "İptidailer Nasıl İslah Edilmeli" başlıklı bölümünde eğitim konusunda şöyle demektedir:

"Ananelerimizden gelen mahalle mekteplerini iptidai yaptık, amacımız, en çok ve en kolay yoldan mekteplerimizi Avrupalılaştırmak idi. Bu garip yol sonuç vermedi. Biz maarifçiler; köyleri yaşatan, köy mektepleridir fikrindeydik. Ve her şeyden evvel "köyü yaratan mektepler" mefkûresine hizmet ettik. Bu kanaatin ne kadar yanlış olduğunu anlayamamıştık. İnkilâpçılar bilmiyorlardı ki; köyü yaratan mektep değil, mektebi yaratan köydür... Mektepsiz köyler pekâla bir toplum hayatı yaşıyorlar. Biz nasıl bir mektep yaratalım diye değil, köylü bizden nasıl bir mektep istiyor diye düşünmeliyiz. Ancak böylece realist ve istikrari bir felsefe ile iptidai maarifini millete mal edebiliriz. Maarifi millete mal etmek için şu kurallara uymalıyız:

1. İhtiyaç uyandırmak, köy mektebini yörenin nüfusuna, geçim koşullarına, anlayışına göre düşünmek.

2. Her köye şehirdekilerden farklı seviyede ilk mektep açmak. Bir şehir mektebi köyde nasıl başarılı olur?

3. Seciye (özyapı): Köy mektepleri hayati ihtiyaçlara cevap verecek programları işlemelidir.

4. Amaç: Realist mektep görüşüyle pratik bilgiler kazandıran mektep

5. Program: Noksanlık, maarifimizin kanunu, talimatı vs. olmaması değil; basit, yararlı, elastiki programlarının yokluğudur.

6. Sonuç: Altı yıllık iptidailer yerine göre beş yıllık üç derslikli üç öğretmenli olabilmelidir.

Eğitbilimciler arasında İslâmcı bir eğitimden yana olanlar da vardır. Onların eğitim görüşleri ise şöyledir: "Eğitim, dini kurtuluşu, dünyada mutluluk ve ahlâki güzellik kazanmak için çocuklara ilderdeki mesleklerini seçtirmeyi ve öğretmeyi amaçlar... Dini kurtuluş ancak şeriatın buyurduğu şeyleri yapmak, yasak ettiği şeyleri yapmamakla elde edilir. Bunun yaptırımı öbür dünyadaki ceza ve ödüdür. Dünyadaki mutluluğu elde etmek için ilk şart senden yüksek olanların emirlerine boyun eğmektir."

Kaynaklarını Batı ekininden ya da din-den alan bu eğitim sistemlerinden başka tam anlamıyla yerli diyebileceğimiz bir eğitim sistemi de çiftçi öğretmenler-öğretmen çiftçiler deyimiyle dilegetirilir. Bu sistemi ortaya atan Meclis-i Mebusan'ın Kastamonu'lu üyesi İsmail Mahir Efendi'dir. Eski bir öğretmen ve Dârüleytam denilen öksüz yurtlarının kurucusu olan İsmail Mahir Efendi'nin ortaya koyduğu düşünceler, 26 yıl sonra kurulacak olan Köy Enstitülerinin temel düşünceleri gibidir.

Eğitim tarihimizde Kastamonu'nun önemli bir yeri olduğunu belirtmek gerekiyor. Gerçekten de 1872-1873 ders yılında tüm Osmanlı ülkesinde yer alan Usul-ü Cedide Mektepleri denilen, toplam sayısı 3057 olan okulların 555'i Kastamonu'da açılmıştır. Vali Abdurrahman Paşa döneminde, her yıl 500 ilkokul yapımı gerçekleştirilmiş ve bu okullar halkın isteğiyle, halk tarafından, halkın parasıyla yaptırılmıştır. Köy Enstitüleri Sistemi gibi eğitim tarihimizde önemli yer tutan bir sistemin kuramcısı ve uygulamacısı olan İ.Hakkı Tonguç'un da Kastamonu Öğretmen Okulunda öğrencilik yapması bu ken-

timizin eğitim tarihimizdeki yerini daha da önemli kılmaktadır. Kastamonu kentinin bir önemli özelliği de öğretime bu denli önem veren kent insanının büyük bir çoğunluğunun aynı zamanda dinine, geleneklerine bağlı oluşudur. Bunun bilincinde olduğu içindir ki Mustafa Kemal, devrimlerin bir ayağı olan Şapka Devrimini bu kentte başlatmıştır.

Köy eğitimi sorununa ilk kez tüm genişliğiyle değinen İsmail Mahir Efendi (1869-1916), öğretmen çiftçiler-çiftçi öğretmenler formülü ile ortaya attığı buluşunu 14 Temmuz 1914 günkü Meclis oturumunda dile getirmiştir. Eğitimci Rauf İnan, Atatürk'ün Evrenselliği, Eğitimci Kişiliği adlı yapıtında Mahir Efendi'nin bu konudaki Meclis-i Mebusan konuşmalarını ayrıntılı olarak yazmıştır. Benzer biçimde Türkiye Cumhuriyetinde Eğitim ve Atatürk adlı yapıtlarında Dr. İlhan Başgöz ve Howard. E. Wilson da bu konuşmayı tümüyle vermekteler.

İsmail Mahir Efendi'nin ana düşüncesi şudur:

"...Bu gidişle ancak 150 yılda eğitimi kurabiliriz. Ben başka ulusların yaptığına yakın bir şey öneriyorum. Aşağı yukarı 70 tane sancağımız var. Bu sancak bölgelerine, şehirlerden uzak yerlere 70 tane yatılı okul açıp buralara her köyden biri kız diğeri erkek iki öğrenci alırız ve bunları köy koşullarıyla yetiştiririz. Bunları ilkokuldan sonra 3 yıl daha okuturken bir yandan da köylere okul ve öğretmen evi yaptırırız, ayrıca kendilerine tarla da verir ve onları evlendirir, ayda 2 lira gibi bir aylıkla

kendi köyelerine öğretmen olarak atarız... Böyle yapmaz da kız ve erkek öğretmen okullarından öğretmen çıkarsın da ondan sonra dersenez o vakit ancak 300 senede öğretmen yetiştirirsiniz..."

Mahir Efendi'nin bu akılcı önerileri o günün koşulları içerisinde uygulamaya konulmadı, konulamadı. Savaşlar, ekonomik-toplumsal nedenler yüzünden bu öneriler ele alınamadı.

Köy Enstitülerinin kuruluşunda, çalışmasında emeği çokça geçen değerli eğitimci Rauf İnan şöyle der: "Köy Enstitülerinin kuramsal temeli sayılan, İsmail Mahir Efendi'nin o günkü önerileri, o günkü düşünürlerin, toplumun gereksinimlerini ne ölçüde ve ne denli derinliğine sezebildiklerinin kanıtıdır. Dahası, onun o önerileri yalnız bizde değil, bugün tüm az gelişmiş ülkeler için eğitimde çıkar yolu göstermektedir."

Ülkenin gerçeklerine uygun çözüm yolları önerdiği için İsmail Mahir Efendi'nin görüşleri hayli taraftar toplayacaktır. I. Dünya Savaşı yıllarında İzmir'de Ethem Nejat'ın eğitim çalışmaları, yönettiği okullar bu ilkelere bazılarını uygulayacaktır. İzmir İktisat Kongresi, benzer görüşleri kabul edecek, sonunda 1935 yılındaki Eğitim Kursları ve Köy Enstitüleri, sanki İsmail Mahir Efendi'nin bu değerli görüşlerinin bir uygulaması gibi olacaktır. İsmail Hakkı Tonguç hazırladığı Öğretmen Ansiklopedisinin 216. sayfasında yer alan İ. Mahir Efendi maddesinde şöyle yazacaktır.

"Kimsesiz çocuklar için açtığı ve olanca karşı çıkmalara rağmen kızlara sanat eğitimi, bir tür iş eğitimi uyguladığı

Dârüleytam'ın kapatılmasını önlemek için çalışırken ölen ve o okulun bahçesine gömülen İ. Mahir Efendi'nin nâşi İstanbul'un işgal yıllarında oradan çıkarılarak bir umumi mezarlığa taşınmıştır. Mütareke döneminde iktidara gelen İttihatçı karşıtı Hürriyet ve İtilaf Partisi yöneticileri, koyu İttihatçı olarak bildikleri Mahir Efendi'den ölçerini böyle almışlardır."

Köy eğitimi ile ilgilenen Mahir Efendi'den başka bir de Kaymakam Osman Zeki Bey vardır. Osman Zeki Bey uygulamacıdır. Her gittiği yerde köy okulları açtırmış, bölge yatılı okulları açılması için harekete geçmiş ve köy okullarına birer maarif tarlası verilmesini sağlamıştır.

1913-1917 döneminin Maarif Nazırı Şükrü Bey -Tonguç'u Kastamonu Öğretmen Okuluna yerleştiren eğitim bakanıdır- 1917'de Meclis-i Mebusan'daki bütçe görüşmeleri sırasında ilköğretimin amacını şöyle açıklar: "Dinine bağlı, vatanını seven, milliyetini tanıyan, görevini layıkıyla yapan adamlar yetiştirmek."

Şükrü Bey bu konuşmasıyla eğitim konusunda süregelen tartışmaların ortak bir noktasını, bir anlamda devletin o günlerdeki eğitim felsefesinin ana çizgilerini çizmektedir.

Osmanlının son dönemlerinde bir yandan medreseler ve yabancı okullar etkinliklerini sürdürürken, Meşrutiyetin yapabileceği tek şey, okuma-yazmayı biraz olsun devlet eliyle halka ulaştırmaktı. Bunun için 1913-1914 yıllarında çoğu taşrada olmak üzere 21 yatılı öğretmen okulu açılmış ve bunlara 1500 öğrenci alınmıştır.

Osmanlı İmparatorluğu II. Mahmut döneminde başlayan batılılaşma atılm-

ları sırasında Avrupa'ya çeşitli konularda eğitim görmeleri için öğrenci yollamaktadır. Meşrutiyet döneminde de aynı yolu izlemiştir. I. Dünya Savaşını kaybetmesine karşın 1918 Eylül'ünde Almanya'ya eğitim amacıyla 25 kadar öğrenci yollanacaktır. Bu 25 kişilik grubun içerisinde Silistireli İsmail Hakkı (Tonguç) da vardır. Öğrenci yollama işiyle ilgili dönemin Muallim Dergisi'nde şu bilgiler vardır:

"Bu yıl da İstanbul Darülmuallimini bitiren 25 kişi tahsil için Almanya'ya gönderiliyor. Bu efendiler orada iki yıl Fenn-i Terbiye (eğitbilim) tahsili görecekler. Dil yönünden güçlük çekmemeleri için onlara İstanbul'da Almanca öğretiliyor."

Gönderilen 25 kişilik grubun içinde İsmail Hakkı'dan başka Fuat Gündüzalp, Ömer Tarman (Prof.) gibi kişiler de vardır. II. Meşrutiyet döneminin bu çeşitli eğitimel düşünce sistemlerinden hiçbirisi o günün koşulları altında uygulamaya konulamaz. Zaten Osmanlı İmparatorluğu çöküş sürecine girmiştir, Batılı emperyalist devletler "hasta" dedikleri Osmanlıyı ortadan kaldırma planlarını çoktan uygulamaya koymaya başlamışlardır.

Ne var ki bu düşünce akımları biçim değiştirerek de olsa yeni kurulan Türkiye Cumhuriyeti kadrolarınca değerlendirilecek ve Atatürk'ün çizdiği eğitim çerçevesi içinde uygulamaya konulacaktır.

Ancak Türk köylüsünün eğitimi konusunda, devrim yasalarının yürürlüğe girmesini ve yorgun Anadolu insanının savaş sonrası biraz daha dinlenmesini beklemek zorundaydık.

Köy Enstitülerinin kuruluş ve çalışma öykülerine yazı dizimizin sonraki bölümlerinde ayrıntılı olarak değineceğiz.

İşte Böyle Bir Dünya...

*Bir gün, belki de
Yakın bir gelecekte
Tüfek dal olduğunda
Beyaz bir güvercine
Barıştan bir bayrak
Dalgalanırken rüzgârda
Ya da tüm ağaçlar çiçek
Açarmış gibi baharda
Yaratan'a ve sonra kullarına kul
İnsanlar dolaşacak yer yuvarlağında
Sefalet çoktan unutulmuş, uzak bir hatıra
Cehalet bütünüyle yokolmuş adeta
Ne aç bir insan var ortada
Sadece gözleri canlı ve diri
Öyle bir kemik bir deri
Ne evi toprak altında
Hayvanıyla ısınan yoksul ve sefil
Ne abecesiz milyonlarca cahil
Ne bir çocuk kimsesiz
Sokakta ve ayazda
Oyuncaksız, kucaksız
Bırakılmayacak bir kenarda
Tâ uzakta, dağ başında, bozkırda
Bir tek dargın bakış kalmayacak hattâ
Sevgi tütecek burcu burcu her yuvada
Ve bir esenlik diyarı olacak dünya
Herkes birbirinden emin
Huzur ve rahatta...*

Güngör Özyiğit

Eski Gün Işığının Son Saatleri

Yazar: Thom Hartman Çeviren: Arın İnan

Kültürümüzün Temeli

Öyle bir kültürde yaşıyoruz ki, bu kültürün ilkelerinden biri de şu ; eğer başka birisinde ihtiyaç duyduğumuz bir şey var da onu bize vermiyorsa ve bizim de elindekini almak için onu öldürebilecek gücümüz varsa, gerekli her türlü zorlamayı yaparak elindekini almak akla uygun bir davranıştır ve kötü karşılanmaz. Hatta ,bazı durumlarda bunu yapmak görev addedilir.

"Görev" ifadesi biraz fazlaya kaçmış gibi görünebilir ama bu kavram, bu ülke tarihinin ilk yıllarında , Amerikan Yerlilerini öldürmeleri için askerleri ve öncülerini (kolonicileri) teşvik unsuru olarak, Amerikan Hükümetleri tarafından çok kullanılmıştır. Aynı kavram İkinci Dünya Savaşı sırasında Hitler tarafından askerlerini motive etmek için de kullanıldı, özellikle de başka ulusların topraklarını, Alman Halkı için "yaşama

alanı"olarak kullanmak üzere zaptederken... Jül Sezar da askerlerinin, aralarında Keltlerin,Druidlerin ve Pictlerin bulunduğu pek çok insanı katletmelerinin nedenini "görev" olarak nitelendirmişti. Kızıl Khmer askerleri, kendi vatandaşlarının iki milyondan fazlasını katledderken Pol Pot da bunun bir görev olduğunu belirtmişti.George Washington devrinde ABD bütçesinin % 80'i "Kızılderili savaşı"na tahsis edilmişti. Liste

sürüp gidiyor... Tanrı adına,ülkemiz için,ailemiz için, annemizin elmalı kekini onların elmaları ile yapabilmesi için vs, vs...

ABD'de ilk Kızılderili savaşı New England'da yapılan " 1636 Pequot Savaşı" idi. Bu savaşta koloniciler (yerleşmek üzere toprak arayışındakiler) en büyük Pequot köyünü kuşattılar ve gün doğarken ateşe verdiler. Sonra da "görev" lerini yaptılar; yani kaçmaya çalışan herkesi - kadın erkek çocuk ve yaşlılar da dahil- vurup öldürdüler. Püriten kolonici William Bradford o sahneyi şöyle tarif ediyor " onların ateşte kavrulduklarını ve akan kanların o ateşi söndürecek kadar çok olduğunu görmek çok korkunçtu, çok pis kokular yayılıyordu ama zafer uğruna bunlara katlanmak küçük bir fedakarlıktı ve koloniciler her şeyi harikulade bir zafere eriştiren Tanrı'ya şükrettiler"

Bu savaşa kadar kolonicilerin "dost" u olan Narragansetler, Avrupa Usulü Savaş'ın bu örneği karşısında şok geçirdiler bir daha "beyaz adam" ile bağlantı kurmayı reddettiler. Yüzbaşı John Underhill bu soykırımı katılmayı reddeden Narragansetleri alaya alarak onların diğer kabilelerle yaptıkları savaşların düşmanı fethetmek ve boyunduruk altına almak için değil de daha çok vakit geçirmek için yapıldığını söylemişti.

Underhill 'in bu söylemi doğrudu. Narraganset usulü savaş, Eski Kültür'e mensup çoğu yerli halkların ve istisnasız bütün Amerikan Yerli kabilelerinin savaşları gibi yapıldı yani amacı düşmanını yeryüzünden silmek değildi. Unutulmamalıdır ki, ticaret yapmak için komşulara sahip olmak gerekir, keza, komşular arası evliliklerle, kültürel çeşitliliği sağlayan güçlü bir gen havuzu meydana gelir. Kabilelerin çoğu diğer kabilelerin topraklarına sahip olmak istemezlerdi, çünkü diğerlerinin kutsal kabul ettiği ve ruhlarla dolu olduğuna inandıkları alanlarına girmek ve ihlal etmek konusunda derin çekinceleri vardı. Bu kabileler arası savaşların amaçları arasında çoğu kez "düşmanları öldürmek" yoktu. Önceden belirlenmiş belli bir "zafer

sembolü" için savaşıyordu; bir asayı ele geçirmek, belli bir hattın ötesine geçmek veya hasmını onun kendisini yaralamasından önce yaralamak ya da hasmın teslim olmasını sağlamak gibi...

Avrupanın soykırım tipi savaşlarının göreceli olarak oldukça kısa bir geçmişi vardır; yine de bu geçmiş Gılgamış zamanına kadar uzanır. Hitler bunu, Avrupanın Ari olmayan halklarına karşı uyguladı, Pol Pot Kamboçya halkına karşı. Kristof Kolomb ise artık yeryüzünden silinmiş olan Taino ve Arawak halklarına... İngiltere, Fransa; Portekiz, Belçika, Hollanda ve İspanyanın silahlarla donatılmış işgalcileri ise Amerikalının yerlilerine uyguladılar. Ruanda'da Hutu'lar tarafından Tutsilere, Zaire Kongo olduğunda Tutsi'ler tarafından Hutulara uygulandı. (Bu savaşlar sırasında her iki grup da Zaire ve Ruanda yağmur ormanlarında yaşayan ve doğu Afrikadaki ilkel avcı kabilelerinin son yaşayan örneği olan 3000 kadar Pigminin hepsini öldürerek kökünü kazıdılar.) Bu soykırımlardan İncil'de bahsedilmektedir (Bkz.Joshua) Orta Doğuda kurulmuş olan ilk şehir devletleri ile bir şekilde temas olan, bu devletlerden doğan ya da bunlar tarafından fethedilmiş olan bütün uygarlıkların tarihleri bu tip savaşlardan söz eder.

Bu tip savaş dünyanın her tarafında, çiftçiler ve hayvancılık yapanlar tarafından sürekli olarak kurtlara, çakallara, böceklerle, hayvanlara,yağmur ormanlarındaki ağaçlara, ve yağmur ormanları ile diğer ormanlık yerlerde yaşayan yerli halklara uygulanmaktadır. Bu bizim yaşam biçimimizdir. Kültürümüzün temelini teşkil eden fikirlerden kaynaklanmaktadır. O halde dünya nüfusunun son 37 yılda ikiye katlanması ile bir şiddet ve zulüm patlaması yaşanması bizi şaşırtmamalıdır. Bizim usulümüz bu...

Bugün bile ABD Hükümeti, düzinelerce kabilenin elinden topraklarını alarak, buraların maden çıkarma haklarını politik hareketleri destekleyen büyük şirket gruplarına vermektedir; Benzer şekilde dünyanın bütün

kıtalari üzerinde yerli halklar acımasız ve zalim bir biçimde yurtlarından edilmektedir. Peki ama niçin? Aşağıda işlerin nasıl bu hale geldiğini anlatan birkaç öykü bulacaksınız.

1 - "Bu iş kadınların kusurundan kaynaklanıyor"

Çağdaş kültürümüzün ilk temellerini atan erkekler tarafından bize aktarılan bir hikâyeye göre her şey kadınlar yüzünden oldu.

Bir hikâyeye göre ilk kadın Havva, yalancı ve bir yıla inanacak kadar aptaldı. Bu yüzden ondan sonra gelen bütün kadınlar Havva'nın Tanrısı tarafından cezalandırılmaktadır.

Ya da diğer bir ilk kadın, Pandora, tecessüsünü yenememişti. Madem bütün derterimizin sebebi kadınlar, o halde kadınları dar sınırlar içine hapsedmek, baskı yapmak ve cezalandırmak mantıklı bir şey hatta dini görevimizdir. Çok az istisnası ile çağdaş dinlere ait metinlerden bütün kadın isimleri silinmiştir. Şecerelerde de ancak erkeklerin adlarına kayda girecek kadar değer verilmektedir.

2 - "Yaratan hepimizi günahkar yarattı" (Sadece genç kültürlerde rastlanan bir fikir)

Bir diğer hikâyeye göre hepimiz ya günahkar ya da aptal doğarız. Havva'nın "ilk günahı" dolayısıyla, o günden bu yana bir kadından doğan herkes - kadın olsun, erkek olsun- günahla ve yanlış değerlendirme yeteneği ile lekelenmiştir.

Hristiyan misonerlerle temas eden bir çok kültürlere mensup insanlar, bu hikâyeyi anlamakta çok zorlanmışlardır. Jonathan Edwards, 1822'de bir kitap yazdı. Kitabın adı "Kızılderililere misyoner olarak gönderilen Rahip David Brainerd'in anıları" idi. Bu kitap Jack Forbes'in "Kolomb ve diğer yamyamlar" kitabında zikredilmektedir. Edwards anıların da rahibin şöyle dediğini kaydeder:

"Kızılderilileri, doğaları icabı günahkar olduklarına, gönüllerinin ahlaksızlık ve günahla dolu olduğuna, herkesin kötü yola saptırılabilmesine, herkesin günahkar olduğuna köklü bir biçimde inandırmak hemen

hemen imkânsız... onlara durumun böyle olabileceğini ancak kendilerinin, zihinlerinin körelmiş olmasından dolayı belki de bunun farkında olmadıklarını ve günahsız olduklarına dair hiçbir kanıt bulunmadığını anlattım..."

Diğer birçok eski kültürde olduğu gibi Amerikan Yerlileri de "ilk günah" ve "insanoğlunun günahkar doğası" kavramlarını şaşkınlıkla karşıladılar. Pek çoğu, aynı şaşkınlığı ve kafa karışıklığını, Avrupa Gnostiklerinin nefretle dolu, intikamcı, insanlara tuzak kuran ve tuzağa düştüklerinde de cezalandıran bir Tanrı kavramı için de gösterdiler.

3-"Tanrı unutkan bir katiptir."

Benzer şekilde Amerikan Yerlilerinin çoğu, din adamlarının, insanlara, kendi tariflerine uygun şekilde bazı ritüelleri uyguladıkları takdirde, Tanrının, işledikleri cinayetleri ya da hırsızlık veya tecavüz eylemlerini unutmaya ikna edilebileceğini söylemelerini de çok garip bulmaktaydılar. "Bu, kötü davranışlara izin vermek demek değil midir?" diye soruyorlardı. Ana fonksiyonu her şeyi kaydetmek olan ama aynı zamanda da "unutkan" olan (Tabii doğru ritüeller uygulanır veya doğru sözler telaffuz edilirse) bir Tanrı kavramı onlar için anlaşılabilir bir şeydi. Ne var ki, herkesin günahkar olarak doğduğu ve diğer insanlara yalan söylemenin, onları aldatmanın ve istismar etmenin, hırsızlığın, insanları incitmenin insan tabiatı icabı olduğu kavramı, bazılarının davranışlarını dayandırdıkları ve diğer insanlara kendi bakış açılarını kabul ettirmek için kullandığı rasyonelleştirmedir.

Tabii başka çıkış kapıları da var; aşağı yukarı ne kadar yaşayacağınız konusunda bir kumar oynayabilerseniz, günah çıkarır, hayır kurumlarına yüklü bir bağış yapar ya da tam ölürlen belli sözleri belli sırayla söylersiniz. Artık cennette yeriniz sonsuza kadar hazır demektir. Acaba bu dünya görüşü işe yarıyor mu?

"Ama diğerleri de kötü" hikâyesinin sonuçları: İçimizdeki ahlâki ve spiritüel kumarbazlar için aşağıdaki hikâye adeta hırsı

zlığa, canı ne isterse yapmaya cevaz veren bir izin belgesidir.

Amerikanın gıda ikmal zincirini ele alalım. Bitkiler besinlerini topraktan alırlar. Toprak yapısında çinko ya da kalsiyum bulunmuyorsa, bitkide de, bu bitkiyi tüketen insan ve hayvanlarda da çinko veya kalsiyum bulunmayacaktır. Benzer şekilde, Çernobil olayında dumanaltı olan Avrupa ülkelerinin öğrendiği gibi, toprak ani bir şekilde radyoaktif Sezyum ile yüklenmişse, sebzeler, meyveler ve tahıllar, hasat edildiklerinden yıllar sonra bile Geiger cihazının ibresini oynatacaklardır. Kısaca toprakta ne varsa besinlerimizde de aynıysındır olacaktır. Hal böyle olunca besinlerimizi oluşturan bitkilere konan gübrelerin saf ve temiz olacağını düşünürsünüz değil mi?

Yanlış! Eskiden, tozu bastırın diye toprak yollara döktükleri yağların ya da otoyolları kaplamak için kullandıkları asfaltın içeriğinin nasıl olması gerektiği konusunda hiçbir kural yoktu. İlk kez CBS televizyonunun "60 Dakika" adlı programında ortaya çıktığına göre, New Jersey mafyası bu durumdan kurnazca yararlanıyordu. Toksik atıklar üreten - kurşun, cıva, PCB, dioksin, likit radyoaktif atıklar, artık ne varsa - şirketler bir "Atık Berteraf Etme" şirketi tarafından aranıyor. Bu şirket zehir üreticilerini servet sayılacak bir harcamadan kurtarmayı teklif ediyordu. Örneğin toksik atığın berteraf edilme birim fiyatı 3000 \$ ise kendileri bu işi 200\$ dan yapmayı öneriyorlardı.

Bu da doğayı kirletenler için inanılmayacak kadar uygun bir fiattı. Tabii sorgu sual etmeden bu teklife adeta atladılar. Kurallara uygun olarak kurulmuş, izin belgeleri mevcut "Atık Berteraf Etme" şirketleri bu malzemeleri alıyor, yağ ilavesi ile çok seyreltik bir kıvama getiriyor sonra da New York ve bazı diğer eyaletlerin kırsal alanındaki tali yollara püskürtüyorlardı. Bir taraftan da yolların kaplamasında kullanılan bitüm maddesine katıyorlardı. Hatta birkaç yerde benzine karıştırarak, benzin istasyonlarına sattıkları bile olmuştu. "Toz Kontrolü"

yapılan tali yollar üzerinde yaşayan bazı ailelerin ciddi şekilde hastalanması ile durum açığa çıktı. "60 Dakika" programında teşhir edilmeleri, operasyonun en göze görünür bölümünü sona erdirmiş oldu.

Bu olaylar 1970'lerde cereyan etmişti. Peki ondan sonra atıklar nereye gitti? 1997 yılında Washington'a bağlı küçük bir ilçenin Belediye Başkanı bir soruşturma açtırdı. İlçe sınırları içinde bulunan ve mahalli olarak yetiştirilen yemlerle beslenen hayvanların neden hastalandıklarını araştırdı. Ortaya çıkan durum Başkanı dehşete düşürmüştü.

ABD yasalarında gübrelerin toksik atık veya radyoaktif madde içeremeyeceğine dair bir madde bulunmuyor. Bu durumda örneğin Oklahoma, Gore'da bulunan bir uranyum işleme fabrikası, düşük miktarda radyoaktif nükleer madde içeren atıklarının "gübre" olduğunu söyleyip, bu atıkları meralara püskürterek onlardan kurtulabilir (gerçekten de bu atıklarda bitkiler için yararlı bazı besinler de bulunuyor). Washington'un Moxee kentinde bir şirket çelik fabrikalarının toksik atıklarını alıp mahalli çiftçilere gübre olarak satıyor. Washington Camas'da ise kurşun içeren kağıt fabrikası atıklarını çiftçiler ürünlerine püskürtüyorlar. Ülkenin her tarafında yasal olan bu durumu bir aysberge benzetirsek anlatılanlar bu aysbergin ucu bile değil sadece ucunun minik bir parçası.

Adı geçen Belediye Başkanı'nın öfkesine Federal Hükümetin tepkisi iki şekilde oldu.

Birincisi; birkaç yıl önceki "elmalarda kullanılan pestisidler" paniğinden sonra, pestisid (zararlı böceklere karşı ilaç) sanayii lobicileri, bir yasa çıkarmak için bastırdılar ve (şimdilik) 13 eyalette bu yasa'yı çıkardılar. Yasaya göre insanları besinleri konusunda endişeye düşürebilecek bir haber yapılması suç oldu. (bu gibi yasalara "Vejeteryen İftira Yasaları" deniyor. Oprah Winfrey sığır eti hakkında küçük düşürücü bir ifade kullanmaya cüret ettiği için suçlandı). Bu yüzden de toksik gübreler konusu bazı gazetelerde hiç yer almadı.

İkincisi; Seattle Times gazetesi, yetkililerin toksik atıkların satılması ve gübre olarak yeniden kullanılmasını teşvik ettiklerini ortaya çıkardı. Sebep "sanayi kesimine para kazandırmak" ve bakımı ve korunması çok masraflı olan toksik atık deponi (saklama) bölgelerinin yığılmasını önlemek imiş.

Hükümet kimden yana? Seattle Times muhabiri Duff Wilson hükümetin toksik atıkların gübrelerle karıştırılıp ülkenin her yanında çiftliklerde ve tarlalarda kullanılmasına niçin izin verdiğini sorduğunda, ABD Tarım Bakanlığından Rufus Chaney'den şu cevabı almış: "Çok fazla para sarfedilmesini gerektirecek limitler koymak sorumsuzca davranmak olur"

Paralel bir şekilde ABD Enerji Bakanlığı (atom bombaları ve nükleer savaş başlıklarının üretimini denetleyen bir kurum için oldukça anlam kaydırıcı bir isim), Washington, Hanford'daki nükleer atık deposu sözcüsünün ağzından ifade edildiğine göre, " müthiş bir kaynağa" sahipmiş. 19 Temmuz 1997 tarihli "Bilim Haberleri" dergisinde yayınlanan bir makalesinde sözcü şöyle diyor ;"ABD 'deki en büyük stronsiyum 90 stoku bizde bulunuyor."İtrium 90'ımız ise en saf İtrium. İtrium'un Stronsiyum'dan elde edilmesi ameliyesinin patenti bize ait. Aynı makalede nükleer bomba üretimi sırasında çok yaygın olarak ortaya çıkan bir atık olan İtrium 90'ın, nükleer tıp alanında tümör tedavisinde kullanılacak yeni bir madde olabileceği düşüncesi ile halen deneylere tabi tutulduğu da açıklanıyor.

Tabii, nükleer atıkların ilaç olarak kullanılmasında birkaç problem ortaya çıkıyor. Emory Üniversitesinden bir araştırmacının belirttiğine göre; "İridium 192 izotopunun öylesine derine işleyen bir radyasyonu var ki bu madde ile çalışırken hasta yatağından uzaklaşmanızı gerekiyor" Her şeye rağmen Hükümet, bomba üretiminden kaynaklanan radyoaktif atıkların geri dönüştürülebileceği umidini besliyor. Bu da atığın, diğer toksik atıkların bulaştığı besinleri yediğinden dolayı kanser

olan hastalara enjekte edilmesi ile yapılacak!

Ne kadar acıdır ki bu gibi durumlarla karşılaştığımızda dehşet duyuyoruz ama şaşırıyoruz...

Dünya yüzünde altı milyar insanın azalmış kaynaklar için mücadeleye ettiğini düşünürsek artık " Herkes yapıyor,herkes günahkar, biz yapmasak bir başkası yapacak, zaten yaptığımız şey yasal" düşüncesinin ne denli yaygın olduğuna şaşmayız. Bu gibi düşünceler hayatta kalabilmek için yapılan rasyonelleştirmelerdir. Çocuklarımızın ve onların olacak dünyanın canı cehenneme... Şimdi, şu anda neyi kabiliyorsan kap! Zaten bizim kültürümüzün usulü bu değil mi? Sezar'ın Keltleri yağmalamasından Pizarro'nun İnkalı soymasına, Kolomb'un Tainoları köleleştirmesine, tütün sanayi üst düzey yöneticilerinin üçüncü dünya ülkelerinin çocuklarını tütüne bağımlı yapmasına kadar hepsi ama hepsi wetiko kalıbına göre şartlanmış zihinlerin ürünü. Bu da başka bir insanın yaşamını kendi amaçlarınız için ele geçirmek anlamını taşıyor.

Doymak bilmeyen bir hırs ile tezahür eden ruhsal bozukluğun yarattığı bu durum şiddetle bulaşıcı ve içinde yaşadığımız kültür bu hastalığın yayılma nedeni. Öldürücü bir hastalık bu, kendi hakimiyetlerini, kazanımlarını ve hırsızlıklarını korumak isteyenlerin dini ve kültürü (dinin ya da kültürün ismi her ne olursa olsun) çarpıtarak amaçlarına alet etmeleri ile rasyonelleştirilmiş ve yerleştirilmiş bir düşünce kalıbı. İşte dünyayı ve üzerinde yaşayanları bu öldürüyor.

Dünyayı yok etmekte olan insanoğlu değil. İnsanoğluna şu anda hükmeden bir grubun uydurduğu hikâyelerin yarattığı sonuçlar. Yaşamımızın ilk anından itibaren maruz kaldığımız bu hikâyeler, başka insanları, diğer canlıları ve gerçekten yaradılışın tamamını ve içerdiği tüm düşünceleri -ki bunların toplamı kültürümüzün ta kendisidir- onların gözüyle görmemize neden oluyor. Eğer yakın bir gelecekte değişmeyi başaramazsak, bu bizim sonumuz olacak.

“Lütfen Yeni Yılda
Aboneliğinizi
Yenilemeyi
Unutmayınız!..”

Değerli Okuyucularımız

Sevgi Dünyası Dergimiz
Haziran 2007 tarihinden
başlamak üzere yalnızca
abonelerimize ulaşmaktadır.

Bizlerle olmaya devam etmek istiyorsanız,

Oba Sok. Silla Ap. No: 7/1 Cihangir/İstanbul adresine mektupla
veya Haberleşme Sorumlusu ve Okur/Abone İlişkileri:

**Kazım Erdemoğlu'na (0212) 252 85 85 no'lu telefonla, (0212)
249 18 28 no'lu faxla** abone adresinizi bildirmenizi rica ederiz.

En içten sevgilerimizle
Sevgi Dünyası

Adı, Soyadı:

Adres:

Posta Kodu:

İlçe:

İl:

Tel:

Abone ücreti: Yurt içi (40 TL)

Yurt dışı (50 TL)

Posta Çeki No: 385999 (Sevgi Yayınları)